

Янгиланган Конституцияни ҳаётга жорий этиш бўйича чора-тадбирлар муҳокама қилинди

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 8 май куни

Олий Мажлис палаталари, сиёсий партиялар, суд ва ижро этувчи ҳокимият органлари раҳбарлари ҳамда жамоатчилик фаоллари билан мулоқот қилди. Унда янги таҳрирдаги Ўзбекистон Республикаси Конституциясини қабул қилиш бўйича шу йил 30 апрелда бўлиб ўтган референдум яқунлари ҳақида сўз борди.

Давлатимиз раҳбари ўз нутқида янгиланган Конституцияда барча қатлам манфаатлари инобатга олинганлиги, уни ишлаб чиқишда аҳоли фаол иштирок этганлиги ҳамда референдум орқали қабул қилинганлиги ушбу ҳужжатнинг чинакам халқ Конституцияси бўлганидан далolat эканлигини таъкидлади.

Конституциянинг лойиҳасини муҳокама қилишдан бошлаб то уни қабул қилгунча бўлган даврда ўтказилган умумхалқ муҳокамаларида миллионлаб юртдошларимиз фаол иштирок этдилар. Шу нуктага назардан қараганда, янгиланган Конституциянинг чинакам муаллифи халқимиз бўлди, деб айтишга барча асосларимиз бор. Энг муҳими, энди ислохотларимиз йўлидан ҳеч қачон ортга қайтмаймиз, инсон – жамият – давлат, деган янги тизим асосида фақат ва фақат олдинга қараб борамиз, – деди Президент Шавкат Мирзиёев.

Дунёда кундан-кунга янги синовлар, ҳавф-хатар ва таҳдидлар пайдо бўлаётган вазиятда Конституцияда Ўзбекистон "суверен давлат" сифатидаги макomini мустаҳкамлади.

Шундай мураккаб вазиятда, ҳар бир ишмиизда, қабул қилаётган барча қонун ва қарорларимизда фақат ва

фақат халқимиз, Ватанимиз манфаатлари энг устувор ўринда туриши шарт, – деди давлат раҳбари.

Янгиланган Конституцияда Ўзбекистон "ижтимоий давлат" деган тамойил муҳрланиб, давлатнинг бу соҳадаги мажбуриятлари билан боғлиқ нормалар 3 бараварга ошди.

Бу рақамни айтиш осон, лекин уни амалда таъминлаш учун жуда кўп ишларимиз зарур. Бунга давлат бюджетидан ҳар йили қўшимча 30-40 триллион сўм ажратиш керак бўлади. Бунинг ҳисобидан, ҳар йили юзлаб янги боғчалар, мактаб ва шифохоналар қуришимиз лозим.

Ёшлар сиёсатини, таълим-тарбия, илм-фан, маданият ва спорт соҳаларини ривожлантиришни устувор вазифа сифатида юқори босқичга кўтариш бўйича ҳам янги имкониятларни сафарбар этамиз.

Нуронийлар, ёлғиз кексалар, ногиронлиги бўлган инсонлар, алоҳида эътиборга муҳтож аҳоли қатламига ижтимоий хизматлар кўламини янада кенгайтираимиз. Иш ҳақи, пенсия, нафақа ва стипендиялар миқдорини мунтазам ошириб борамиз, – деди Президент.

2-бет

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING FARMONI

Янги таҳрирдаги Ўзбекистон Республикаси Конституциясини амалга ошириш бўйича биринчи навбатдаги чора-тадбирлар тўғрисида

Юртимизда 2023 йил 30 апрель куни ўтказилган референдумда янги таҳрирдаги Ўзбекистон Республикаси Конституцияси иштирок этган фуқароларнинг 90,21 фоизи томонидан ёқлаб овоз бериш орқали қабул қилинганлиги унда халқимизнинг Янги Ўзбекистонни барпо этиш бўйича орзу-умидларини ва интилишларини ўз аксини топганлигидан далolat бермоқда.

Янги таҳрирдаги Конституция Янги Ўзбекистон стратегиясини амалга оширишнинг сиёсий-ҳуқуқий асосларини яратиб, миллий давлатчилик тараққий-ётиннинг тарихий муҳим босқичида давлат ва жамиятни янада ривожлантиришнинг устувор йўналишларини белгилаб берди.

Референдум кўп миллатли буюк халқимизнинг бирдамлиги ва ҳамжиҳатлиги, суверен, демократик, ҳуқуқий, ижтимоий ва дунёвий давлат қуришга қатъий қарор қилганлигининг ишончли ифодаси бўлди.

Хусусан, Конституцияда давлат қурилишининг янги стратегик мақсади – ижтимоий давлат қуриш эканлиги белгилаб берилди, ижтимоий адолат ва бирдамлик принциплари жорий этилди, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилишнинг мутлақо янги механизмлари

рини назарда тутувчи конституциявий асослар мустаҳкамланди.

Ҳокимиятлар бўлиниши принципи ҳамда ўзаро тийиб туриш ва манфаатлар мувозанати тизимининг замонавий концепциясини ҳисобга олган ҳолда, Олий Мажлис, Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Ҳукумати ўртасида ваколатлар қайта тақсимланди. Жойларда ҳокимлар ва халқ депутатлари Кенгашлиари ваколатлари тақсимланишига асосланган давлат ҳокимиятини ташкил этишнинг янги модели назарда тутилди.

Янги таҳрирдаги Ўзбекистон Республикаси Конституциясини сўзсиз ва тўлиқ амалга ошириш, унда мустаҳкамланган устувор принципларни Янги Ўзбекистон улғувор гоёсига ҳамоханг тарзда рўёбга чиқариш, давлат органларининг фаолиятини янги конституциявий-ҳуқуқий шароитларда йўлга қўйиш, фуқаролар ўз ҳаётида халқ Конституцияси руҳини аққол ҳис этиб туришини таъминлаш мақсадида:

1. Янги таҳрирдаги Конституцияни сўзсиз ва тўлиқ амалга ошириш барча даражадаги давлат органлари ва ташкилотларнинг биринчи навбатдаги устувор вазифаси этиб белгилансин.

2-бет

Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ҳолидан хабар олинди

Юртимизда Хотира ва қадрлаш куни кенг нишонланмоқда.

Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари рағбатлантирилиб, саломатлигига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, шу кунларда уларнинг бир гуруҳи санаторийларда даволанмоқда.

Президент Шавкат Мирзиёев 8 май куни Тошкент шаҳридаги "Chinobod Plaza" санаторийсига бориб, уруш қатнашчилари ҳолидан хабар олди. Анорбой ота Жалилов, Ашир ота Усаров, Антонина Коломенцева, Тулаган ота Имомов, Аббос ота Аппанов билан дилдан суҳбатлашди.

– Сизларни кўрай, байрам билан табриклай деб келдим. Бу, аввало, сизларнинг байрамингиз. Уша пайтлардаги жасорат ва матонатингиз туфайли кейинги авлодлар тинч, эркин яшади. Машаққатли меҳнат ва зафарларга тўла ҳаёт йўлингиз бугунги ёшлар учун чинакам ибрат мактаби, ватанпарварлик мактаби, десак, айни ҳақиқатни айтган бўламиз. Сиз билан бутун эл-юртимиз фахрланади, – деди давлатимиз раҳбари.

Уруш қатнашчилари ҳурмат ва меҳр оғушида яшаётгани, соғлиги яхши, ҳаётини рози эканини айтди. Уларни истикомат қилаётган ҳудудда, фарзанд ва набираларининг ҳаётида бўлаётган ўзгаришлар ҳақида гапирди.

– Мана, яқинда янгиланган Конституциямизни қабул қилдик, – деди Президент. – Мамаклатимиз ривожини ошириш, халқимиз ҳаётини яхшилаш бўйича катта

марралар олдик. Мана шундай ўзгаришлар пайтида сиздек катта тажрибага эга инсонларнинг ёнимизда бўлиши, маслаҳатларингизни олиш бизга чексиз куч-ғайрат беради.

Нуронийлар эътибор ва ғамхўрлик учун Президентимизга миннатдорлик билдириб, хайрли дуолар қилди.

– Табаррук дуоларингизни олиш, сизга қўшилиб халқимизнинг тинчлигини сўраш – катта бахт. Ҳаётда кўп-кўп синовларни кўрган, қарийб бир асрлик ҳаёт тажрибасига эга бўлган сиздай муҳтарам инсонларнинг дуолари ижобат бўлади. Нуронийларимиз учун барча зарур шароитларни яратишга бундан буён ҳам катта эътибор қаратамиз. Бу – биз учун муқаддас бурч ва вазифадир, – дея таъкидлади Шавкат Мирзиёев.

Шундан сўнг Президент Шавкат Мирзиёев Фалаба боғига ташриф буюриб, "Матонат маҳияси" ёдгорлик мажмуасига гулчамбар қўйди.

Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан барпо этилган бу мажмуа халқимизнинг урушдаги йўқотишлари, тинчлик учун кураши ва улкан хиссасини ифодалайди. Шу боис боғ ҳар доим, айниқса, байрам кунларида ёшу кексалар билан гавжум.

Сурат president.uz сайтидан олинди.

Бу йил ҳам 9 май – Хотира ва қадрлаш куни кенг нишонланмоқда. Президент фармониға мувофиқ, Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари рағбатлантирилмоқда. Уларнинг саломатлиги ҳамиша эътиборда.

Фалаба боғида Куролли Кучлар тизими кенг нишонланмоқда. Президент фармониға мувофиқ, Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари рағбатлантирилмоқда. Улар ҳам мажмуа пойига гуллар қўйди. **У.А.**

Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлигида

Долзарб масалаларга бағишланган йиғилиш

Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирининг биринчи ўринбосари Шерзод Ҳидоятлов бошчилигидаги вазирлик мутасаддилари Тошкент шаҳри туман ҳокимларининг коммунал хўжалиги масалалари бўйича ўринбосарлари билан пойтахтдаги кўп қаватли уйлар ҳолати, ундаги муаммолар, ечимини кутаётган долзарб масалалар юзасидан йиғилиш ўтказди.

Дастлаб кўп қаватли уйларга хизмат кўрсатувчи бошқарув ташкилотлари фаолиятига ноқонуний аралашувлар, уларни ўз вазифаларидан ташқари бўлган масалаларга жалб этиш ҳолатлари кескин танқид қилинди. Соҳадаги муаммолар туманлар кесимида кўриб чиқилди. Хусусан, талабга жавоб бермайдиган, қонқарсиз ҳолатдаги уй-жой мулкдорлари ширкатлари билан тизимли ишлар олиб борилмаётгани, соҳанинг шафқофлигини таъминлаш мақсадида ташкил этилган "Менинг уйим" биллинг тизимига киритилмаган уйлар, аҳоли орасида коммунал маданиятни шакллантиришга қаратилган тартибот ишларининг олиб борилмаётгани алоҳида таъкидланди.

Йиғилиш сўнггида ҳоким ўринбосарларининг соҳадаги муаммоларни бартараф этишга доир таклифлари тингланди. Ҳар бир туманда мавжуд камчиликлар ва уларнинг ечими бўйича чора-тадбирлар режими ишлаб чиқилиб, икки кун муддатда вазирликка тақдим қилиниши белгилаб олинди.

Хоразмда семинар ўтказилди

Хоразм вилоятида Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлиги мутасаддилари ҳамда вазирлик таркибидаги ташкилот ва муассаса мутахассислари иштирокида "Архитектура ва қурилиш соҳасида ўрта-маъмулотли мутахассисларни тайёрлашда замонавий жиҳозлардан фойдаланиш" мавзусида республика ўқув-амалий семинари ташкил қилинди.

Семинарни Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлиги бошқарма бошлиғи Азамиддин Қўлдашев очиб берди. Семинарнинг 1-кунда йиғилганлар Хоразм архитектура ва қурилиш техникумида замонавий ўқув жиҳозларидан таълим жараёнида фойдаланиш бўйича амалий дарс машғулотларини кузатиш, ўқувчилар томонидан тайёрланган кўргазма ҳамда техникумда ташкил этилган музей фаолияти билан танишишди. Шунингдек, иштирокчилар тажриба алмашиш мақсадида ўз билим ва кўникмалари билан ўртоқлашди.

Ўқув-амалий семинари ўз ишيني худудлар бўйлаб давом эттиради.

Ходимлар малакаси

оширилмоқда

Хабарингиз бор, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Шаҳарсозлик ҳужжатларини экспертизадан ўтказиш тартиботларини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 579-сонли қарорига мувофиқ лойиҳа-смета ҳужжатларини белгиланган тартибда экспертизадан ўтказиш амалга оширилмоқда. Шунингдек, мутахассис-кадрлар малакасини мунтазам ошириб боришни ташкил этиш мақсадида "Шаҳарсозлик ҳужжатлари экспертизаси" ДУК ва унинг ҳудудий филиаллари экспертлари махсус ўқув курсларига жалб этиляпти.

Бунда аввал экспертларнинг энергия самарадорлик ҳамда ёнгин хавфсизлиги асослари бўйича малакаси оширилган бўлса, эндиги гуруҳ аъзолари биноларнинг конструктив ечимлари юзасидан билим ва кўникмаларини оширмоқда.

Ўқув дарслари назарий ва амалий кўринишда ўтказилиб, бунда экспертлар лойиҳа ҳужжатларида микросейсмо-районлаштириш харитасига асосан зилзилавий кўрсаткичларга мос конструктив ечимлар танлангани, бинонинг функциясига кўра тўғри моделлаштирилгани, мустаҳкамлик, деформацияга қаршилик, устуворлик, зилзилага бардошлик ва чидамлилик сингари асосий техник талаб шарти бажарилгани юзасидан экспертизадан ўтказиш жараёнидаги профессионал методлар, нюансларни янада чуқурроқ ўрганмоқдалар ва ўз тажрибаларини оширмоқда.

Албатта, "Шаҳарсозлик ҳужжатлари экспертизаси" экспертларини босқичма-босқич даврий малакасини ошириш жараёнида улар эгаллаётган қўшимча билим ва кўникмалар келажакда бинолар конструктив ечимларининг меъёрий хавфсизлик ҳамда сифат талабларига мувофиқ лойиҳалаштирилганини аниқлашда, лойиҳа-смета ҳужжатларининг давлат экспертизасидан сифатли ўтказилишини таъминлашда ва мутахассислар масъулиятини оширишда муҳим аҳамият касб этади.

ЯНГИЛАНГАН КОНСТИТУЦИЯНИ ҲАЁТГА ЖОРИЙ ЭТИШ БЎЙИЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

◀ **1**-бет

Янгиланган Конституцияда Ўзбекистон “хуқуқий давлат” деган тамойил ҳам қатъий қилиб белгиланиб, инсон ҳуқуқ ва эркинликлари борасидаги нормалар 3 бараварга кўпайтирилди.

Шахсни суднинг қарорисиз 48 соатдан ортиқ муддат ушлаб туриш мумкин эмаслиги, одамларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини чеklang билан боғлиқ барча ҳаракатларга фақат суд қарори асосида йўл қўйилиши, айбланувчи ва судланувчиларнинг “сукут сақлаш” ҳуқуқи мустаҳкамланди.

“Инсон қадри учун” тамойили Конституцияда, қонунларимизда ва давлат идоралари фаолиятида бош мезон бўлиши шартлиги, инсоннинг шаъни ва қадр-қиммати дахлсизлиги, ҳеч нарса уларни камситиш учун асос бўлиши мумкин эмаслиги белгилаб қўйилди.

– Бу – авваламбор барча соҳада қонун устуворлиги таъминланади, дегани. Бундан буён, қонунлардаги ноангиқликлар инсон фойдасига ҳал бўлади. Энг муҳими, “Қонун – муқаддас, ҳар қандай ҳолатда ҳам адолатни қарор топтириш шарт!” деган қараш жамиятнинг ҳар бир аъзоси, айниқса, мансабдорлар учун ҳаёт қондасига айланиши керак, – деди давлатимиз раҳбари.

Янги таҳрирдаги Конституция Ўзбекистоннинг “демократик давлат” сифатидаги мақомини ҳам мустаҳкамлади.

Мамлакатимизда инсон ва бизнеснинг оғирини енгил қиладиган, уларга сифатли хизмат кўрсатадиган ихчам ва самарали бошқарув тизимини жорий этиш мақсадида кенг кўламли маъмурий ислохотлар бошланиб, ҳукумат ва вазирликлар ихчамлашди, иш услуби ўзгаририлди.

– Менинг энг катта ниятим – одамларни қийнаётган муаммоларни маҳалланинг ўзи ҳал қиладиган халқчил тизим яратиш. Шу боис, молия, солиқ, бандик каби идораларнинг камида 30 фоиз ваколатларини маҳалла даражасига туширишни режа қилганмиз, – деди Президент.

Янгиланган Конституция парламент фаолиятида ҳам муҳим ўзгаришларни назарда тутди. Хусусан, давлат ҳокимияти тизимида бир-бирини тийиб туриш ва мувозанатни сақлаш мақсадида Олий Мажлис палаталарининг ваколатлари қайта кўриб чиқилиб, Қонунчилик палатасининг ваколатлари 5 тадан 12 тага, Сенатда эса, 14 тадан 18 тага кўпайди.

– Шу билан бирга, депутатларнинг асосий эътиборни қонунлар сифатини оширишга қаратиши, уларнинг ижросини самарали ташкил этишда

ҳукумат билан биргаликда қаттиқ ишлаши керак. Сенатнинг фаолияти эса ҳудудлар билан боғлиқ масалаларни ҳал қилиш, маҳаллий кенгашларга ҳар томонлама кўмаклашиш, жойларда, айниқса, маҳаллаларда қонунларнинг ижросини таъминлашга йўналтирилиши зарур, – деди Шавкат Мирзиёев.

Янги таҳрирдаги Конституция миллатлар, конфессиялар ўртасида тотувлик ва хавфсизликни таъминлаш мақсадида Ўзбекистоннинг “дунёвий давлат” сифатидаги мақомини ҳам мустаҳкамлади. Халқимиз референдумда буни маъқуллашди. Шу асосида, бундан буён ҳам, мамлакатимизда миллатлар, конфессиялар ўртасида тотувлик ва хавфсизликни таъминлаш сиёсати жадал давом эттирилиши, жамиятимизда ҳар қандай радикаллашувга мутлақо йўл қўйилмаслиги таъкидланди.

Ийгилишда янгиланган Конституцияни ҳаётга жорий этиш, ижросини таъминлаш бўйича вазифалар белгиланди. Бу борада Ўзбекистон Республикаси Президенти фармони имзолангани қайд этилди.

– Бош Қонунимизнинг ҳар бир банди ва моддасини жамиятимиз, айниқса, ёшларимиз учун ҳаёт қондасига айлантириш, бу борада уларнинг тушунча ва тасаввурларини кенгайтириш, ҳар бир маҳалла, таълим муассасаси, ташкилот ва корхоналарда ўргатиш мақсадида ўқув дастурлари, дарс-

лик ва қўлланмалар яратиш зарур, – деди Шавкат Мирзиёев.

Ийгилишда давлатимиз раҳбари янгиланган Конституциянинг 128-моддасига мувофиқ, муддатидан илгари Президент сайлови ўтказиш ҳақида бутун халқимизга мурожаат қилди.

Президентимиз томонидан бундай қарорга келиш ва қолган уч йиллик ваколат муддатидан ўз ташаббуси билан воз кечиш зарурати қуйидагича асослаб берилди:

биринчидан, ҳокимиятнинг барча бўғинлари ислоҳ қилиниб, улар ўртасидаги муносабат ва мувозанат жиддий ўзгармоқда;

иккинчидан, янгиланган Конституциямиз Президент, парламент, ҳукумат, вазирлар, ҳокимлар олдига кечиктириб бўлмайдиган янги сиёсий, ижтимоий-иқтисодий вазифаларни қўймоқда; учинчидан, халқимиз биздан барча соҳаларда фот муҳим ва долзарб ўзгариш ва ислохотларни кутмоқда;

тўртинчидан, дунёда ва минтақамизда кескин ва мураккаб ҳаётлар ҳўкм сураётган ҳозирги вазиятда тўғри ва самарали ривожланиш йўлини излаб топиш ва уни амалга ошириш энг ўткир ва долзарб масалага айланмоқда.

Бундай улкан вазифаларни муваффақиятли адо

этиш учун янгиланган давлат ҳокимияти тизимида халқимиз ўзи ишонган раҳбарга мандат бериши мақсадаги мувофиқлиги таъкидланди.

Ийгилиш иштирокчилари бу ташаббус Президентимизнинг ўзбек халқига, демократик принципларга бўлган чексиз хурмати ва садоқати намунаси эканини эътироф этди.

Шу билан бирга, муҳокамаларда муддатидан илгари Президент сайловини ўтказиш давлат ҳокимиятининг янгиланган Конституция талабларига мувофиқ замонавий ишлаш, халқ ҳокимиятчилиги принципининг тўлақонли амалга оширилишига хизмат қилиши таъкидланди.

Ийгилишда Олий Мажлис палаталари, сиёсий партиялар ҳамда Конституциявий суд раҳбарлари ҳам сўзга чиқиб, Президентимиз томонидан илгари сурилган тақлиф ва ташаббусларни қўллаб-қувватладилар.

Муҳокама якунида қўзланган марралар қанчалик юксак ва мураккаб бўлмасин, уларга эришиш учун бизда барча имкониятлар борлиги, буюк аждодларимиз мероси, халқимизнинг бунёдкорлик қудрати, интеллектуал ва маънавий салоҳияти, унинг тадбиркорлик фазилати бу йўлда бизга куч-қудрат манбаи бўлиши таъкидланди.

Ў.А.

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING FARMONI

ЯНГИ ТАҲРИРДАГИ ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI KONSTITUCIYASINI AMALGA OSHIRISH BЎЙИЧА БИРИНЧИ НАВБАТДАГИ ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

◀ **1**-бет

2. Белгилаб қўйилсинки: давлат органлари ва ташкилотларининг раҳбарлари янги таҳрирдаги таъминлаш учун **шахсан жавобгар** ҳисобланади; янги таҳрирдаги Конституция **олий юридик кучга эга** эканлигидан келиб чиқиб, давлат органлари ва ташкилотлари, шу жумладан, суд ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар фаолиятида **тўғридан-тўғри ва сўзсиз қўлланилади**; янги таҳрирдаги Конституция нормаларини уларни амалга ошириш учун бошқа қонунчилик ҳужжатларининг мавжуд эмаслиги ёки қонунчиликка Конституцияга мувофиқ ўзгариши ва қўшимчалар киритилмаганлиги важи билан қўллашни **рад этиш қатъиян тақиқланади**.

3. Янги таҳрирдаги Ўзбекистон Республикаси Конституциясидан келиб чиқадиган вазифаларни амалга ошириш бўйича **чора-тадбирлар дастури** (кейинги ўринларда – дастур) 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

4. Қуйидагилар: **Янги таҳрирдаги Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг устувор ғояларини рўёбга чикариш ва нормаларини ҳаётга татбиқ этиш бўйича Давлат комиссияси** (кейинги ўринларда – Давлат комиссияси) 2-иловага мувофиқ таркибда;

Янги таҳрирдаги Ўзбекистон Республикаси Конституциясидаги суверен, демократик, ҳуқуқий, ижтимоий ва дунёвий давлат принципларини изчил амалга ошириш бўйича экспертлик кенгашлари (кейинги ўринларда – экспертлик кенгашлари) 3–7-иловаларга мувофиқ таркибларда тузилсин.

5. Белгилансинки, Давлат комиссияси: **янги таҳрирдаги Конституция ва дастурни амалга оширишга қаратилган чора-тадбирлар ўз вақтида ва сифатли ўтказилишини таъминлайди**;

давлат органлари ва ташкилотлари, экспертлик кенгашларининг янги таҳрирдаги Конституция ва дастурни амалга ошириш борасидаги фаолиятини мувофиқлаштиради;

янги таҳрирдаги Конституция ва дастурни амалга оширишда кенг жамоатчилик, фуқаролик жамияти институтлари, илмий доиралар ва хорижий экспертлар иштирок этиши учун шарт-шароитлар яратишди;

янги таҳрирдаги Конституцияни амалга ошириш доирасида қилинган ишларни кенгайтирилган тарзда **йилгига камида икки мартаба таъқиқий муҳокама қилиб боради** ҳамда давлат органлари ва ташкилотлари, экспертлик кенгашлари раҳбарларининг **ҳисоботларини эшитади**.

6. Экспертлик кенгашлари (Т. Нарбаева, Н. Исмоилов, Н. Йўлдошев, Ж. Қўчқоров, А. Ташкулов): **2024 йил 1 январга қадар ўрта ва узок истиқболли суверен, демократик, ҳуқуқий, ижтимоий ва дунёвий давлатни ривожлантириш концепциялари** ишлаб чиқиши ва Давлат комиссиясига киритилишини таъминласин;

янги таҳрирдаги Конституцияда мустаҳкамланган **суверен, демократик, ҳуқуқий, ижтимоий ва дунёвий давлатнинг устувор принциплари** ишлаб чиқилаётган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларида **акс эттирилиши устидан мониторинг** олиб борсин;

янги таҳрирдаги Конституция ва дастурнинг амалга оширилиши юзасидан ҳар чорада Давлат комиссиясига **ҳисобот** киритиб босин.

7. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги **Қонунчилик ва ҳуқуқий сиёсат институти** янги таҳрирдаги Конституцияни амалга ошириш жараёнини ахборот-таҳлилий, илмий ва экспертлик жиҳатдан таъминлаш учун **масъул** этиб белгилансин ва унинг зиммасига қуйидаги қўшимча вазифалар юклатилсин:

янги таҳрирдаги Конституцияга мувофиқ ишлаб чиқилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини **илмий экспертизадан ўтказиш**;

давлат органлари, айниқса, суд ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар фаолиятида янги таҳрирдаги Конституция нормаларининг тўғридан-тўғри қўлланиши ҳолатини **мониторинг қилиб бориш**;

янги таҳрирдаги Конституция асосида **янги ўқув дастурлари, дарсликлар ва бошқа қўлланмаларни тайёрлаш** бўйича илмий-методик чора-тадбирларни мувофиқлаштириш.

8. Олий Мажлис палаталари ва сиёсий партияларнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва маҳаллий Кенгашлар депутатлари корпусини шакллантиришнинг **мажоритар-пропорционал шаклига асосланган сайлов тизимини** жорий этиш ҳақидаги тақлифлари маъқуллансин.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасига **бир ой мuddатда** ма-

жоритар-пропорционал шаклга асосланган сайлов тизимига ўтишни назарда тутувчи қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш тавсия этилсин.

9. Янги таҳрирдаги Конституциянинг 32-моддасида белгиланган **мамлакат бўйлаб эркин ҳаракатланиш, турар ва яшаш жойини танлаш ҳуқуқи** тўлиқ рўёбга чиқарилишини таъминлаш мақсадида:

Вазирлар Маъкамаси (А. Арипов) **икки ой мuddатда “Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятида доимий яшаш жойи бўйича рўйхатга олиниши лозим бўлган шахслар – Ўзбекистон Республикаси фуқаролари тоифаларининг рўйхати тўғрисида”**ги Қонунини ўз кучини йўқотган деб топиш бўйича қонун лойиҳасини Олий Мажлис Қонунчилик палатасига киритсин;

Ички ишлар вазирлиги (П. Бобожинов) **бир ой мuddатда фуқароларни яшаш жойи бўйича рўйхатга олишда хабардор қилиш тартибини** жорий этишга қаратилган **мутлақо янги меҳанизмларни** назарда тутувчи Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармони лойиҳасини тақдим қилсин.

10. Янги таҳрирдаги Конституциянинг 78-моддасида белгиланган болалар ва ёшларда халқнинг бой маданий меросидан фохрланиш, Ватанга бўлган меҳр-муҳаббат туғйуларини шакллантиришга оид қоидаларни амалга ошириш мақсадида **2023 йил 1 сентябрдан бошлаб** республика фуқароси ҳисобланган ва 18 ёшгача бўлган болаларнинг **маданий мерос объектлари**га, жумладан, кўргазмалар, тарихий обидалар ва зериғотхолар, шунингдек, давлат музейларига **тўловсиз кириш тартиби жорий этилсин**.

Олий Мажлис палаталарига бола ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш ҳамда ҳимоя қилиш, боланинг жисмоний, ақлий ва маданий жиҳатдан тўлиқ ривожланиши учун муносиб шарт-шароитларни яратиш мақсадида **“Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Бола ҳуқуқлари бўйича вакили (Болалар оғбўдсидани) тўғрисида”ги қонун** лойиҳасини қисқа мuddатда қабул қилиш тавсия этилсин.

11. Фуқароларнинг янги таҳрирдаги Конституциянинг 50-моддасида белгиланган **таълим олиш ҳуқуқлари** кафолатларини янада кучайтириш мақсадида **2023 йил 1 августдан бошлаб** солиқ тўловчилар томонидан ёшидан қатъи назар фарзандларининг Ўзбекистон Республикаси таълим ташкилотларида таълим олишлари учун йўналтириладиган тўловлар **солиқ қилинмайдиган даромадлар тоифасига киритилсин**.

12. Янги таҳрирдаги Конституциянинг 41, 65–67-моддалари талабларидан келиб чиқиб, шунингдек, мулкий ҳуқуқларнинг ишончли ҳимоясини таъминлаш, ушбу ҳуқуқларни чеклаётган омилларни бартараф этиш, мулкий муносабатларга асоссиз ара-лашувга йўл қўймаслик мақсадида 2023 йил 1 июндан бошлаб қуйидагилар **бекор қилинсин**:

тўлов хизматларини кўрсатувчи ташкилотлар жисмоний шахслар ўртасида пул ўтказмалари амалга оширилганда, уларга қўрсатилган хизматлар учун **электрон ҳисоббаранг-фактуралар тақдим этиш ва расмийлаштириш** тартиби; **чакана савдо ва хизмат кўрсатиш объектларининг** фаолият кўрсатиш вақтига нисбатан чекловлар.

13. Иқтисодиёт ва молия вазирлиги (Ш. Кудбиев) Марказий банк (М. Нурмуратов), Инвестициялар, саноат ва савдо вазирлиги (Л. Қудратов), Табиат ресурслари вазирлиги (А. Абдухакимов) билан биргаликда **икки ой мuddатда** “яшил молиялаштириш” меҳанизмларини татбиқ этиш бўйича қарор лойиҳасини Вазирлар Маъкамасига киритсин ва унда шу жумладан, **“яшил сертификат”, “яшил кредитлар”** ва халқаро тажрибада кенг фойдаланиладиган бошқа институтларни назарда тутсин.

14. Янги таҳрирдаги Конституциянинг 55-моддасида белгиланган ҳар бир шахснинг ўз ҳуқуқ ва эркинликларини **суд орқали ҳимоя қилиш ҳуқуқи кафолатларини** янада кучайтириш мақсадида **2024 йил 1 январдан бошлаб**, маъмурий судларга шикоят қилишда фуқаро ва тадбиркорлик субъектларидан **давлат божини ундирмаслик**, бунда давлат божини ишни кўриб чиқиш натижаси бўйича айбдор тарафдан ундириш тартиби жорий этилсин.

Олий суд (Б. Исламов) Адлия вазирлиги (А. Ташкулов), Иқтисодиёт ва молия вазирлиги (Ш. Кудбиев) билан биргаликда **2023 йил 1 октябрга қадар** ушбу бандда назарда тутилган масала бўйича қонун лойиҳасини Олий Мажлис Қонунчилик палатасига киритсин.

15. Янги таҳрирдаги Конституциянинг 21-моддасида белгиланган **ҳуқуқий таъсир чораларини қўллашда мутаносиблик принципини** ҳаётга татбиқ этиш мақсадида Адлия вазирлиги (А. Ташкулов) Олий суд (Б. Исламов), Бош прокуратура (Н. Йўлдошев), Ички ишлар вазирлиги (П. Бобожинов) ҳамда Иқтисодиёт ва молия вазирлиги (Ш. Кудбиев) билан биргаликда:

икки ой мuddатда маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги қонунчиликда шартномавий ва бошқа фуқаровий-ҳуқуқий муносабатлардан келиб чиқадиган жавобгарлик чораларини бекор қилиш;

2024 йил 1 январга қадар қонунчилик базасини тўлиқ хатловдан ўтказиб, унда белгиланган ҳуқуқий таъсир чораларини мутаносиблик принципига мувофиқлаштириш бўйича **тақлифлар киритсин**.

16. Адлия вазирлиги (А. Ташкулов) Иқтисодиёт ва молия вазирлиги (Ш. Кудбиев), Олий суд (Б. Исламов) ва Бош прокуратура (Н. Йўлдошев) билан биргаликда **икки ой мuddатда** янги таҳрирдаги Конституциянинг 29-моддасида белгиланган давлатнинг ҳуқуқбўзарликлардан жабранланганга етказилган зарарнинг ўрни қоплашини учун шарт-шароитларни яратиш мажбурияти тўлиқ рўёбга чиқарилишини таъминлашга қаратилган меҳанизмларни назарда тутувчи **Ўзбекистон Республикаси Президенти қарори** лойиҳасини ишлаб чиқсин ва белгиланган тартибда киритсин.

17. Янги таҳрирдаги Конституциянинг 26-моддасида белгиланган инсоннинг шаъни ва қадр-қиммати дахлсизлиги кафолатларини янада мустаҳкамлаш мақсадида Бош прокуратура (Н. Йўлдошев) Ички ишлар вазирлиги (П. Бобожинов), Олий суд (Б. Исламов) ва Давлат хавфсизлик хизмати (А. Азизов) билан биргаликда **2023 йил 1 августга қадар** қамоққа олиш тарзидаги ахтиёт чорасини қўллашда шахсини **ҳимоянага жойлаштиришдан олдин мажбурий тиббий кўридан ўтказиш тартибини** жорий этиш бўйича асослантирилган тақлифларни киритсин.

18. Янги таҳрирдаги Конституция 142-моддаси талабларидан келиб чиқиб:

а) жиноят процессида **ҳимоячининг мақомини кучайтириш** мақсадида, унга қуйидаги **қўшимча ҳуқуқ ва ваколатлар** берилсин:

суриштирув ва дастлабки терговда ҳимоячи томонидан исталган вақтда **жиноят ишини қўзғатиш ва туғатиш ҳақидаги қарорлардан нусха** олиш;

курساتмаларни олдиндан мустаҳкамлаб қўйиш (депонирование) учун **судга тўғридан-тўғри илтимоснона** киритиш;

терговга қадар текширув ўтказилаётган шахсларга малакали юридик ёрдамдан фойдаланиш ҳуқуқини кафолатлаш мақсадида **терговга қадар текширув жараёнида ҳимоячи мақомидан иштирок этиш**;

иш бўйича шартнома асосида суд **экспертизалари ўтказилишини** ва зарур билимга эга **мутахассислар жалб қилинишини** ташкиллаштириш;

жиноят иши бўйича маълумотларга эга шахсларни сўровдан ўтказишда уларнинг розилиги билан **махсус техника воситаларидан фойдаланиш**;

б) адвокатура соҳасига ёш кадрларни фаол жалб қилиш мақсадида **2023 йил 1 сентябрга бошлаб** олий таълим ташкилотлари юриспруденция йўналишида таҳсил олаётган битирувчи курс талабаларига адвокатлик тузилмаларида меҳнат қонунчилигига мувофиқ ўқишдан бўш вақтда **адвокат ёрдамчиси сифатида иш фаолиятини олиб боришга** ружасат этилсин.

Адлия вазирлиги (А. Ташкулов) Олий суд (Б. Исламов), Бош прокуратура (Н. Йўлдошев), Давлат хавфсизлик хизмати (А. Азизов) ва Ички ишлар вазирлиги (П. Бобожинов) билан биргаликда **икки ой мuddатда** ҳимоячининг ҳуқуқ ва ваколатларини кенгайтириши, адвокат ёрдамчиси сифатида иш фаолиятини олиб бориш тартибини такомиллаштиришни назарда тутувчи қонун лойиҳасини белгиланган тартибда киритсин.

19. Бош прокуратура (Н. Йўлдошев) Ички ишлар вазирлиги (П. Бобожинов), Миллий гвардия (Р. Джураев) ва Давлат хавфсизлик хизмати (А. Азизов) билан биргаликда **бир ой мuddатда** ушланган ва тергов остида бўлган шахснинг конституциявий процессуал ҳуқуқларини батафсил тушунтириб берувчи **кўргазмали материалларнинг** ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, шу жумладан, тергов идоралари биноларига фуқароларга кўринадиган тарзда жойлаштирилишини таъминласин.

20. Таълимни ривожлантириш республика илмий-методик маркази Мактабгача ва мактаб таълимни вазирлиги (Х. Умарова), Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги (И. Абдурахманов), Адлия вазирлиги (А. Ташкулов) ва бошқа манфаатдор идоралар билан биргаликда **2023/2024 ўқув йили бошлангунча қадар**: барча таълим турлари ва босқичларидаги **Конституцияни ўрганиш бўйича ўқув режалари ва таълим дастурларини** қайта кўриб чиқиш ва уларни янги таҳрирдаги Конституция норма ва қоидаларига мослаштириш;

ўқувчиларга, ёш хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда, янги таҳрирдаги Конституцияни ўргатиш бўйича замонавий методика асосида **дарслиklar, ўқув қўлланмалари ва махсус адабиётларни яратиш** чораларини кўрсин.

Мазкур банддаги чора-тадбирларни амалга ошириш билан боғлиқ харажатлар Давлат бюджетни маблағларни ҳисобидан қоплансин.

21. Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги (Ф. Мирзаев) Адлия вазирлиги (А. Ташкулов), Судьялар олий кенгаши (Х. Ёдгоров) ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар билан биргаликда **бир ой мuddатда** қуйидагиларни назарда тутувчи **2023–2024 йилларда янги таҳрирдаги Конституция бўйича давлат фуқаролик хизматларини ва суд-ҳуқуқ тизимини ходимларини ўқитиш** режасини тасдиқласин:

алоҳида график асосида барча бўғиндаги **давлат фуқаролик хизматчилари ва суд-ҳуқуқ тизимини ходимларига** янги таҳрирдаги Конституциянинг мазмун-моҳиятини ўқитишни ташкил этиш;

давлат фуқаролик хизматчилари ва суд-ҳуқуқ тизимини ходимларининг **конституциявий маданияти, ҳуқуқий саводхонлигини ошириш ва баҳолаш тизимини** янги таҳрирдаги Конституцияга мослаштириш нуктаи назаридан қайта кўриб чиқиш.

22. Олий Мажлис палаталари, Конституциявий суд, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Қонунчилик ва ҳуқуқий сиёсат институти ҳамда Инсон ҳуқуқлари бўйича Миллий марказининг **янги таҳрирдаги Конституциянинг моддама-модда илмий-амалий шарҳини** тайёрлаш тўғрисидаги тақлифи маъқуллансин.

Янги таҳрирдаги Конституциянинг моддама-модда илмий-амалий шарҳини тайёрлаш бўйича таҳрир кенгаши 8-иловага мувофиқ таркибда шакллантирилсин ва унинг ишчи органи этиб Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Қонунчилик ва ҳуқуқий сиёсат институти белгилансин.

Таҳрир кенгаши (М. Раҳманқуллов) шарҳни тайёрлашда **янги таҳрирдаги Конституциянинг қўп миллатли халқимизни бирлаштиришда салоҳиятини**, унда ўз аксини топган **суверен, демократик, ҳуқуқий, ижтимоий ва дунёвий давлат принципларини**, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилишининг янги меҳанизмларини очиб беришга, шунингдек, унинг матни аҳолининг кенг қатламлари, айниқса, ёшлар учун

ЯНГИЛАНГАН КОНСТИТУЦИЯМИЗ УЧИНЧИ РЕНЕССАНСНИ БАРПО ЭТИШ ЙЎЛИДА МУСТАҲКАМ ҲУҚУҚИЙ ПОЙДЕВОР БЎЛИБ ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлис палаталари аъзолари, сиёсий партиялар ва жамоатчилик вакиллари билан учрашувдаги нутқи

Хурматли парламент аъзолари, сиёсий партиялар ва жамоатчилик вакиллари!
Хурматли йиғилиш қатнашчилари!
Хабарингиз бор, шу йил 30 апрель куни мамлакатимиз ҳаётида, ҳеч шубҳасиз, том маънодаги улкан тарихий воқеа бўлиб ўтди. Биринчи марта умумхалқ референдуми асосида янгиланган Конституциямизни қабул қилдик.

Референдумда қатнашган фуқароларимизнинг мутлақ кўпчилиги "Бу – меннинг Конституциям", деб ғурур билан овоз берди.
Референдум кейинги йилларда халқимизнинг сиёсий онги, ҳуқуқий маданияти ва дунёқараши нақадар юксалганини амалда кўрсатди. Ушбу тарихий танлов орқали халқимиз бундан олти йил олдин бошлаган ислохотларимизга қатта ишонч билан қараб, уларни тўла қўллаб-қувватлашни яна бир бор намоён этди. Эл-юртимизнинг ана шундай азму қарори асосида давлатчилигимиз ва иқтисодиётимизни бундан кейин ҳам барқарор ривожлантириш учун мустақкам замин яратилди.

Буларнинг барчаси – миллати, тили ва динидан қатъи назар, ҳар бир юртодошимиз "қилса бўлар экан-ку", деб, ўз рўзғори, оиласи мисолида юртимизда юз бераётган қатта ўзгаришларни яққол сезаётганидан далолат эмасми?

Конституциямиз лойиҳасини муҳокама қилишдан бошлаб то уни қабул қилгунча бўлган даврда ўтказилган умумхалқ муҳокамаларида миллионлаб юртодошларимиз фаол ва муносиб иштирок этидилар. Шу нуқтаи назардан қараганда, янгиланган Конституциямизнинг чинакам муаллифи халқимиз бўлди, деб айтишга барча асосларимиз бор.

Энг муҳими, энди ислохотларимиз йўлидан ҳеч қачон ортага қайтмаймиз, "инсон – жамяят – давлат" деган янги тизим асосида фақат ва фақат олдинга қараб борамиз.

Албатта, халқимизнинг референдумдаги овози, билдирган юксак ишончи барчамизга қатта масъулият юклайди, эл-юртимизни рози қилиш учун бизни янги марраларга ундайди, ислохотларни жадал давом эттиришда янада қатта куч-ғайрат ва илҳом бағишлайди.

Фурсатдан фойдаланиб, ўзининг юксак фуқаролик бурчинини чин дилдан авд этиб, Асосий қонунимизни қабул қилишда амалий тақлиф ва ташаббуслари, ғоя ва фикрлари билан фаол иштирок этган кўпмиллатли, мард ва олижаноб халқимизга таъзим қиламан.

Шу билан бирга, жамятимиздаги янгилашни ва ўзгаришларни амалга оширишда жонбозлик кўрсатиб, эзгу ишларимизда бизни қўллаб-қувватлаб келаётган муҳтарам нурунийларимиз, илм-фан ва маданият оғирларини, зиёлиларимизга, жонқуяр ўқитувчи-мураббийлар ва шифокорларимизга, иқтисодиётимизни ривожига янги куч бераётган тадбиркорларимизга, ишчи-хизматчилар, миришкор деҳқон ва фермерларимизга, кластерлар ходимларига, жамятимизнинг таянч устуни бўлиши маҳалла раислари, ҳоким ёрдамчилари, ёшлар етакчилари, хотин-қизлар фаоллари ва профлактика инспекторларига, келажагимиз эгаси бўлган азму шижоатли ёшларимизга, бир сўз билан айтганда, Ўзбекистоннинг барча ҳақиқий ватанпарварларига самимий миннатдорлик билдираман.

Айни пайтда халқ билан мулоқот қилиб, унинг фикрини олиб, Асосий қонунимизни тақомиллаштиришга ўз ҳиссасини қўшган Конституциявий комиссия аъзоларига, барча депутат ва сенаторлар, сиёсий партиялар вакиллари, қонун лойиҳасини халқаро стандартлар асосида ишлаб чиқишда фаол иштирок этган олимлар, маҳаллий ва хорижий экспертларга, референдум жараёнларини ҳаққоний ёритиб, ўзининг ҳолис фикрларини билдирган барча оммавий ахборот воситалари ходимларига, халқаро қузатувчиларга алоҳида ташаккурлар айтаман.

Азиз ватандошлар!
Ҳеч шубҳасиз, халқимиз ўз танловини амалга ошириб, янгиланган Конституция учун овоз берган 30 апрель санаси тарихимизда унутилмас ёрқин саҳифа бўлиб қолади. Айнан шу кунни кўпни кўрган, ҳаёт маъносини, тинчлик ва инсон қадрини чуқур англайдиган эл-юртимиз демократия, эркинлик ва тенглик, ижтимоий адолат ва бирдамлик ғояларига садоқатини яна бир бор амалда тасдиқлади.

Қадим тарихимиздан келиб чиққан ҳолда, ота-боболаримизга хос эзгу қадриятларини рўёбга чиқариш, яъни инсонни улуглаш, унинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, одамларимиз билан бамаънаҳат иш қилиш биз учун чинакам демократия намунасиридир.

Халқимизда "Бирдамлик бор жойда илдамлик бор", деган доимо нақл бежиз айтилмаган. Чиндан ҳам, ўзаро аҳиллик ва ҳамжиҳатлик бўлган юрда албатта кут-баракат, тараққиёт бўлади.

Бизнинг энг қатта бойлигимиз – Ўзбекистонни ўзи учун ягона Ватан деб биладиган кўпмиллатли буюк халқимиздир. Жонажон юртимизда қарор топган миллатлараро дўстлик ва аҳилликни – мана шундай бебаҳо хазинамизни кўз қорачигидек асраб-авайлаш барчамизнинг олий бурчимиздир.

Хурматли йиғилиш иштирокчилари!
Янгиланган Конституциямизнинг биринчи моддасида Ўзбекистон – суверен, демократик, ҳуқуқий, ижтимоий ва дунёвий давлат деб, қатъий белгилаб қўйилгани тарихий аҳамиятга эга. Халқимизнинг хоҳиш-иродаси билан Асосий қонунда муҳрланган бу принциплар – мамлакатимизнинг тараққиёт йўли ва тақдирини, унинг келажагини белгилаб берган ушбу "бешта устуни" ҳеч қачон ўзгаририлмайди.

Дунёда кундан-кунга янги-янги синовлар, ҳавф-хатар ва таҳдидлар пайдо бўлаётганини барчангиз кўриб турибсиз. Энг нуфузли сиёсатшунос ва экспертлар ҳам, "ақл марказлари" ҳам жаҳонда содир бўлаётган ҳозирги зиддият ва тўқнашувлар қачон ва нима билан тугашини айта олмаётти.

Шундай мураккаб вазиятда, ҳар бир ишчимизда, қабул қилаётган барча қонун ва қарорларимизда фақат ва фақат халқимиз, Ватанимиз манфаатлари энг устувор ўринда туриши шарт. Бунинг учун, биринчидан, ота-боболаримизнинг асрий армони бўлган, тенгсиз ва буюк неъмат – мустақиллигимизни асраб-авайлаш, урни янада мустақкамлаш ва келгуси авлодларга мерос қилиб қолдириш барчамиз учун ҳаёт-мамат масаласи эканини унутмаслигимиз зарур.

Бизнинг уч минг йиллик давлатчилик тарихига, бой ва бетакрор маданиятга эга бунёдкор халқимиз бор. Қирқ миллионга яқинлашиб бораётган бугунги Ўзбекистон халқининг тақдирини ва истиқболни, фаровон ҳаёти учун барчамиз масъул ва жавабгаримиз. Шу сабабдан юртимизда тинчлик ва барқарорликни асраш ва мустақкамлаш бундан буюн ҳам энг муҳим вазифамиз бўлиб қолади.

Шу мақсадда миллий ҳавфсизликни таъминлаш, Куролли Кучларимиз жаңговар салоҳиятини оширишга қаратилган ишларимизни янги босқичга олиб чиқамиз.

Эл-юртимизнинг тинч-осойишта ҳаётини таъминлаш учун "ҳавфсиз шаҳар", "ҳавфсиз маҳалла", "ҳавфсиз кўча" концепцияларини жадал амалга оширамиз. Бунинг учун янги ташкил қилинган "маҳалладаги бешлик" тизимини давлат ва жамяят томонидан ҳам жиҳатдан қўллаб-қувватлаймиз. Фуқаролараро тотувлик, миллатлараро дўстлик ва бағрикенглик муҳитини янада мустақкамлаш учун бор куч ва имкониятларимизни сафарбар этамиз.

Дунёдаги ҳозирги мураккаб вазиятда тинчлик-севар ташқи сиёсатимизни давом эттириб, узоқ ва яқин давлатлар билан дўстлик алоқаларини, барча соҳаларда ўзаро ҳамкорликни ривожлантираемиз. Биз мамлакатимиз суверенитетини янада мустақкамлашда глобал иқлим ўзгариши, озик-овқат, энергетика, логистика билан боғлиқ ҳавф-хатарлар, сув тақчиллигининг салбий таъсирини юмшатиш бўйича янги ташаббус ва дастурлар ишлаб чиқиб, ҳамкорларимиз билан бирга фаол иш олиб борамиз.

Иккинчидан, биз Ўзбекистонни ижтимоий давлат, деб эълон қилдик.

Мамлакатимизда 2 миллион 200 мингдан зиёд оилалар ижтимоий қўмакка муҳтож. Аҳолимизнинг 55 фоизи ешлардан иборат.

Шу ўринда бир масалага эътиборингизни қаратмоқчиман. Янгиланган Конституциямизда давлатнинг ижтимоий мажбуриятлари 3 баробар кўпайтирилмоқда. Бу рақамни айтиш осон, лекин уни амалда таъминлаш учун жуда кўп ишлашимиз зарур. Бунга давлат бюджетидан ҳар йили қўшимча 30-40 триллион сўм ажратиш керак бўлади. Бунинг ҳисобидан, ҳар йили юзлаб янги боғчалар, мактаб ва шифохоналар қуришимиз лозим.

Ёшлар сиёсатини, таълим-тарбия, илм-фан, маданият ва спорт соҳаларини ривожлантириши устувор вазифа сифатида юқори босқичга кўтариш бўйича ҳам янги имкониятларни сафарбар этамиз. Нурунийлар, ёлғиз кексалар, ногиронлиги бўлган инсонлар, алоҳида эътиборга муҳтож аҳоли қатламга ижтимоий хизматлар кўламини янада кенгайтираемиз. Иш ҳақи, пенсия, нафақа ва стипендиялар миқдорини мунтазам ошириб бораемиз.

Ўзимизга савол берайлик, нима учун аҳолимиз референдумда бунчалик фаол бўлди?

Нимага улар ислохотларимизни қўллаб-қувватламоқда? Чунки, Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларимизнинг қишлоқ ва овулларидан тортиб, пойтахтимиз маҳалла ва кўчаларидаги улкан бунёдкорлик ва ободончилик ишларини ўз кўзлари билан кўраптилар.

Биргина мисол, ўтган йилдан бошлаб "очик бюджет" тизимини жорий этганимиз қишлоқ ва маҳаллардаги оддий одамларимиз кайфиятига қандай ижобий таъсир кўрсатганини ҳаммамиз кўриб, билиб турибмиз. Лекин, одамларимизнинг ўсиб бораётган талабларини қондириш учун ҳозиргидан кура икки қарра кўп ишларни бажаришимиз керак. Яъни биласизлар, биз мамлакатимизда камбағаллик борлигини тан олиб, алоҳида дастурлар асосида уни қисқартириш бўйича қатта иш олиб бормоқдамиз.

Шу мақсадда аҳоли, айниқса, ёшлар ва хотин-қизлар бандлигини таъминлаш, уларнинг даромадини ошириш борасида "учта дафтар", ижтимоий реестр тизимини йўлга қўйиб, салмоқли натижага эришдик. Лекин ҳали қиладиган ишларимиз ҳам оз эмас.

Бу борада одамларимиз янгиланган Конституциядан, биз жорий этаётган янги тизимдан кўп нарсаларни кутмоқда.

Аҳолимизга муносиб турмуш шароитларини яратиш учун, энг аввало, иқтисодий ўсишни таъминлаш зарур. Ялли ички маҳсулотимиз ҳажминини ҳозирги 80 миллиард доллардан яқин йилларда 160 миллиард долларга етказиш учун бор имкониятларни ишга солишимиз керак. Бу – аҳоли жон болага ялли ички маҳсулот ҳажми 4 минг долларга етади, дегани.

Биз бундан буён ҳам хусусий секторни қўллаб-қувватлаш, солиқ маъмуричилигини янада соддаштириш, давлатнинг иқтисодиётдаги иштирокини қайтариш борасидаги ишларни жадал давом эттирамиз. Айниқса, қишлоқ ва сув ҳўжалиги, саноат, энергетика, транспорт, қурилиш соҳаларига қатта-қатта инвестициялар жалб қилинади.

Умуман, ҳукумат 1 августга қадар давлат ўзига олган ҳар бир янги мажбурият бўйича уларнинг маблағлари, ижро механизмлари, бу масалада масъул вазирлик ва ҳокимликлар ҳамда мутасаддилар аниқ кўрсатилган алоҳида дастур ишлаб чиқиб, парламентимизга киритади.

Учинчидан, Конституциямизда илк бор, Ўзбекистон Республикасига ҳуқуқий давлат деган таъриф берилди.

Бош қонумимизда инсон ҳуқуқлари кафолатларига оид нормалар ҳам 3 баробар кўпайтирилди.

Бу – авваллабдор барча соҳада қонун устуворлиги таъминланади, дегани.

Бундан буён, қонунлардаги ноаниқликлар инсон фойдасига ҳал бўлади.

Энг муҳими, "Қонун – муқаддас, ҳар қандай ҳолатда ҳам адолатни қарор топтириш шарт!" деган қараш жамиятнинг ҳар бир аъзоси, айниқса, мансабдорлар учун ҳаёт қонидасига айланиши керак.

Шу билан бирга, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини ишончли ҳимоя қилиш учун судларнинг одил ва мустақил иш юритишини албатта амалда таъминлашимиз зарур.

Шу мақсадда, Асосий қонунимизда ҳеч қим суд қарорисиз 48 соатдан ортиқ ушлаб турилиши муҳим эмаслиги белгиланди. Эркинликни чеклашга фақат суд қарори асосида йўл қўйилиши ҳақидаги қоида мустақкамланди. Айбланувчига ўзига қарши кўрсатма бермаслик, яъни "суқут саклаш" ҳуқуқи биринчи марта алоҳида белгилаб қўйилди. Адвокатлар мақоми оширилиб, уларнинг терговчи ва прокурор билан тенг ваколатга эга экани қайд этилди.

Албатта, Асосий қонунга киритилган бу илгор янгиликларни амалда жорий этиш осон бўлмайди, кўп жаиятлар бундай ўзгаришларни фақат орзу қилади. Бунинг учун суд-ҳуқуқ идораларининг кадрлар салоҳиятини яхшилаш ва моддий-техник базасини мустақкамлашимиз зарур.

Энг муҳими, терговчи, прокурор, судья, адвокатларнинг билим ва малакаси, маънавий дунёсини юксалтириш билан бирга, аҳолининг ҳам ҳуқуқий маданиятини ошириш, ҳаммамиз учун дунёқарашимизни ўзгариштириш талаб этилади. Қандай оғир бўлмасин, бу ишларни амалга оширишни замоннинг ўзи тақозо этмоқда.

Туртинчидан, демократик тараққиёт йўлини қатъий давом эттирамиз.

Бош қонумимизда бу мақсадга эришиш кафолатларини янада қўяйтурдик. Бизга инсон ва бизнеснинг оғирини енгли қиладиган, улларга сифатли хизмат кўрсатадиган илҳам ва самарали бошқарув

тизими керак. Маъмурий ислохотларни айнан шу мақсадда бошладик. Биринчи босқичда ҳукумат ва вазирликлар илҳам қилиниб, уларнинг иш услуби ўзгаририлди. Навбатдаги вазифамиз – вилоят ва туман даражасида ҳам бошқарув сифатини оширишдан иборат.

Менинг энг қатта ниятим – одамларни қийнаётган муаммоларни маҳалланинг ўзи ечадиган халқчил тизим яратиш. Шу боис, молия, солиқ, бандлик каби идораларнинг камида 30 фоз ваколатларини маҳалла даражасига тушириш мўлжалланмоқда.

Шу билан бирга, янгиланган Конституциямиздаги ўзгаришлар бир қатор сиёсий ислохотларини ҳам назарда тутди. Бу борада парламент фаолиятида муҳим ўзгаришлар амалга оширилмоқда. Хусусан, Қонунчилик палатасининг мутлақ ваколатлари амалдаги 5 тадан 12 тага, Сенатда эса 14 тадан 18 тага етказилди.

Айни пайтда, палаталарнинг ваколатларига ҳам аниқлик киритилди. Масалан, ҳукуматни шакллантириш, унинг фаолияти устидан парламент назоратини амалга ошириш масалалари Қонунчилик палатасининг ваколатига ўтказилди.

Шу билан бирга, депутатларимиз асосий эътиборни қонунларнинг сифати ва таъсирчанлигини оширишга қаратадиган, уларнинг ижросини самарали ташкил этишда ҳукумат билан биргаликда каттиқ ишлайдиган вақт келди.

Сенатнинг фаолияти эса ҳудудлар билан боғлиқ масалаларни ҳал этиш, маҳаллий Кенгашларга ҳар томонлама қўмақлашиш, жойларда, айниқса, маҳаллаларда қонунлар ижросини таъминлашга йўналтирилиши зарур.

Буларнинг барчаси, депутат ва сенаторларимиз зиммасига қатта масъулият юклайди табиий, албатта. Энди улар пастга тушиб, кўпроқ одамларимиз билан учрашиб, уларнинг муаммоларини эшитса, вазирлар ва ҳокимлар билан биргаликда ҳар бир масала бўйича аниқ ечимларни топса, бундан умий ишимизга фақат фойда бўлади.

Бугунги кунда халқ овози ва фикрини кенг жамоатчиликка, давлат идоралари эътиборига олиб чиқаётган энг таъсирчан куч, бу – оммавий ахборот воситалари, журналистлардир.

Жамиятимиздаги очиклик сиёсатини изчил давом эттириш мақсадида оммавий ахборот воситалари фаолиятининг эркинлиги, ахборот олиш, фойдаланиш ва тарқатишга бўлган ҳуқуқлар қатъий кафолатланмоқда.

Шу билан бирга, сўз эркинлиги, бу – масъулият ҳам дегани. Яъни ахборот маконида ҳаққонийлик ва ҳолислик бош мерос эканини унутмаслигимиз зарур.

Айни пайтда нодавлат ташкилотларнинг ролинини ошириш, ҳуқуқларини кафолатлаш орқали фуқаролик жамяти институтларини ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилди.

Бешичидан, Ўзбекистон – дунёвий давлат ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади.

Халқимизнинг референдум орқали билдирган хоҳиш-иродаси, қатъий танловини ҳам шу.

Бундан буён ҳам миллати, тили, дини ва ижтимоий келиб чиқишидан қатъи назар, ҳар бир фуқаронинг виждон эркинлиги таъминланади. Барча диний қонфессиялар эркин фаолият юритиши учун зарур шарт-шароитларни яратиб берамиз.

Мамлакатимизда миллатлар ва конфессиялар ўртасида тотувлик ва ҳамжиҳатлиқни таъминлаш сиёсатини изчил давом эттирамиз. Жамиятимизда ҳар қандай радикаллашувга, диндан сиёсий мақсадларда фойдаланишга ҳеч қачон йўл қўймаймиз.

Хурматли йиғилиш қатнашчилари!

Мен Президент сифатида иш бошлаган биринчи кунданоз "Биз халқимизга хизмат қилгани келганмиз", деган гапларни доим такрорлайман.

Биз ислохотларни бошлаган пайтда, ўзимиз тасаввур ҳам қилмаган жуда кўп муаммо ва синовларга дуч келдик. Уларга эл-юртимиз билан биргаликда ечим топиб, ҳар бир масалани жойида ҳал қилиб бораемиз. Чунки, янгиланган Конституциямизнинг маъно-маъмуни, бош мақсади ҳам халқимизнинг фаровон ҳаёт кечириши учун муносиб шароит яратишдан иборатдир. Бу мақсад йўлида қанчалик оғир бўлмасин, зарур маблағларни, керак бўлса, ортиқчаси билан топиб, барча имкониятларни ишга солаемиз.

Халқимизнинг ўзи – энг адолатли ҳакам. Мен аминман, бугун юртимиздаги ҳар бир инсон "ҳаётимда ижобий ўзгариш бўлмоқда", деб айта олади.

Бугун биз тарихнинг янада масъулиятли ва ҳал қилувчи палласида турибмиз. Мамлакатимиз тараққиётида мутлақо янги даврга қадам қўймоқда-

миз. Чунки, янгиланган Конституциямизни қабул қилиш билан биз Учинчи Ренессанс учун ҳуқуқий пойдевор яратдик. Бугун халқимиз интилаётган ана шу буюк мақсадни амалга оширишга муносиб ҳисса қўшаман, деган ҳар бир юртодошимиз, аввало, ушбу пойдеворга таяниб, ҳаракат қилиши лозим.

Айниқса, униб-ўсиб келаётган ёш авлодимизнинг орзу-интилишларини рўёбга чиқаришда, ёшларимиз келажаги учун мустақкам замин ҳозирлашда Асосий қонунимиз уларга беқиёс имкониятлар очиб беради.

Шу муносабат билан, мен бугун иккита муҳим фармонни имзоладим.

Биринчи фармон янгиланган Конституциямизни ҳаётга жорий этиш, ижросини таъминлаш учун унинг мазмун-моҳиятини халқимиз ўртасида кенг тарғиб қилиш бўйича аниқ вазифаларни назарда тутди.

Шу маънода, Бош қонунимизнинг ҳар бир банди ва моддасида мамлакат Президентига берилган ваколатдан фойдаланиб, мен иккинчи муҳим Фармонни имзоладим. Унга мувофиқ, юртимизда мударрат илгари Президент сайлови ўтказилди.

Бундай қарорга келиш учун қандай объектив зарурат бор, деган савол туғилиши табиий, албатта. Нима учун, қолган уч ярим йиллик Президентлик мuddатидан ўз ташаббусим билан воз кечаяпман? Чунки, ўзингиз кўриб турибсиз, Асосий қонунимизга мувофиқ, биринчидан, ҳокимиятнинг барча бўғинлари ислох қилиниб, улар ўртасидаги муносабат ва мувозанат жиддий ўзгармоқда.

Иккинчидан, янгиланган Конституциямиз Президент, парламент, ҳукумат, вазирлар, ҳокимлар олдида кечкириб бўлмайдиган янги сиёсий, ижтимоий ва иқтисодий вазифаларни қўймоқда.

Учинчидан, халқимиз билан барча соҳаларда ғоят муҳим ва долзарб ўзгариш ва ислохотларни кутмоқда.

Туртинчидан, дунёда ва минтақамизда кескин ва мураккаб жараёнлар ҳукм сўраётган ҳозирги вазиятда турғи ва самарали ривожланиш йўлини излаб топиш ва уни амалга ошириш энг ўткир ва долзарб масалага айланмоқда.

Шу муносабат билан бутун халқимизга муржоат қилоқмоқчиман.

Азиз ва муҳтарам ватандошлар, барчангиз кўриб турибсиз, олдимизга бугун янада улкан марралар қўймоқдамиз.

Бундан буён ҳам жамяят ва давлат ҳаёти, бугунги ва келгуси тараққиётига оид ҳар бир масала бўйича фақат ва фақат сизлар, донишманд, бағрикенг халқимиз билан бамаънаҳат иш олиб борамиз.

Асосий қонунимизда халқ – давлат ҳокимиятининг бирдан-бир манбаи, деб бежиз ёзилмаган. Шу нуқтаи назардан, янгиланган давлат ҳокимияти тизимида халқимиз, яна бир бор айтман, фақат халқимиз ўзи ишонган рақбарга мандат бериши мақсадга мувофиқ.

Ўйлайманки, бугунги маъжуд шароитда бу – энг турғи ва адолатли қарор бўлади.

Сайловлар қонунга тўла мувофиқ ҳолда, очик ва ошқора тарзда ўтказилади. Бунда сиёсий партиялар, Президентликка номзодлар юртимиз тинчлиги ва унинг раванқига, халқимиз фаровонлигига хизмат қиладиган янги ғоя ва ташаббуслар билан майдонга чиқадилар, деб ишонаман.

Қадрли юртодошлар!

Шу ўринда бир фикрни яна таъкидлаб айтмоқчиман: қўзлаган марраларимиз қанчалик юксак ва мураккаб бўлмасин, уларга эришиш учун бизда барча имкониятлар бор.

Буюк аждодларимиз мероси, халқимизнинг бунёдкорлик қудрати, интеллектуал ва маънавий салоҳияти, унинг меҳнатсеварлик ва тадбиркорлик фаолияти бу йўлда бизга куч-қудрат манбаи бўлиб хизмат қилади.

Ишончим комил, сизлар билан, бутун халқимиз билан эзгу мақсадларимизга албатта етаемиз. Янги Ўзбекистонни барчамиз бир ёқадан бош чиқариб, аҳил ва ҳамжиҳат бўлиб, биргаликда қурамиз.

Мана шундай улғу мақсад йўлида ҳаммангизга сийҳат-саломатлик, янги ютуқ ва зафарлар, оилавий бахт-саодат тилаймиз.

Яратганингиз ўзи барча олижаноб ишларимизда маддадор бўлсин!

Эътиборингиз учун раҳмат.

Ҳарбий хизматчиларга янги уй қалитлари топширилди

Мамлакатимизда давлат хизматчилари, жумладан, жамоат тартибини сақлаш ва тинчлик-осойишталикни мустақкамлаш йўлида хизмат қилаётган ходимларни турар-жой билан таъминлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Хусусан, ҳарбий хизматчилар, соҳа фахрийлари ва уларнинг оила-аъзолари учун Давлатобод туманининг Янги Наманган шаҳарчаси таркибига кирувчи Тадбиркор маҳалласида 16 қаватли 96 хонадондан иборат уй қуриб битказилди.

Янги уй-жойларни ҳарбийларга топшириш маросимида вилоят ҳокими, ҳарбий-маъмурий сектор раҳбари Шавкат Аб-

дураззоқов ҳамда Шарқий ҳарбий округ қўшинлари қўмондони генерал-майор Ойбек Саидов иштирок этди. Эзгу тилаклар билдирилиб, янги хонадонлар қалитлари ўз эгаларига топширилди.

Ушбу эътибор ҳарбий хизматчиларни руҳлантириб, Ватан сарҳадларини ишончли ҳимоя қилишдек масъулиятли вазифада уларга янада куч-қувват бағишлади.

Тошкент вилоятида бунёдкорлик ишлари жадаллашмоқда

Шахноза МАМАТУРОПОВА, журналист.

Мутахассисларнинг маълумотига кўра, ҳар йили республикамизда 120 мингта турар жой барпо этилса, аҳолининг уй-жойга бўлган талаби таъминланар экан. Сўнгги йилларда бу борада тизимли ишлар амалга оширилмоқда. Хусусан, шу йилнинг 5 апрель кунин Президентимиз раислигида 2023 йилги ипотека дастури муҳокамасига бағишланган йиғилишда аҳолини уй-жой билан таъминлашда янги енгилликлар яратилиши таъкидланди. Шунингдек, ойлик тўлов миқдори арзон бўлган уйлар қурилиши ҳақида маълумот берилди. Йиғилишда 2023 йилда уй-жой қуриш ҳажмини 1,5 бараварга ошириб, 90 мингтага етказиш вазифаси қўйилди.

аҳолининг уй-жойга бўлган эҳтиёжи тўла таъминланади.

Жорий йилда пойтахт вилоятида 137 та 6 минг 98 хонадонли кўп қаватли уй-жойлар қурилиши режалаштирилган. Шундан, 84 та 4 минг 88 та хонадонли уйлар "Янги Ўзбекистон" массивларида қурилади. Бугунги кунда Чирчиқ шаҳрида 15 та 948 хонадонли, Олмалик шаҳрида 15 та 1 минг 100 хонадонли уйларнинг қурилиш ишлари бошлаб юборилган. Кўшимча иккита янги массивлар эса Нурафшон шаҳри ҳамда Зангиота туманида барпо этилиши белгиланган. 2023 йилнинг 1 июнигача 24 та, 1 октябрга қадар эса 53 та, 1 ноябргача 60 та турар жойлар тўлиқ фойдаланишга топширилиши буйича катта саноат-ҳаракатлар олиб борилмоқда.

Таъкидлаш жоиз, ҳозирги пайтда кўп қаватли турар жой биноларини қуришда сейсмик хавфсизлик масалаларини жойларга чиққан ҳолда, махсус ускуналар ёрдамида лаборатория синовлари ўтказилишига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Урганиш давомида асосий юк кўтарувчи конструкцияларнинг лойиҳавий мустақамлиги таъминланмаган ҳолатларда қурилиш ишлари тўхтатилиб, демонтаж қилиниши таъминланяпти.

Жумладан, ўтган давр мобайнида вилоят ҳудудида қурилаётган кўп қаватли уйларда 554 марта мониторинг ишлари олиб борилди. Натيجида лойиҳачи ва пудратчиларнинг масъул ходимларига нисбатан 138 та ёзма курсатма ҳамда 10 та ҳолатда маъмурий чоралар кўрилди. 2023 йил дастуридаги барча уй-жойларга энергия тежаш мақсадида қуёш панеллари ўрнатилиши белгиланиб, панеллар ва энергия тежамкор ускуналар ўрнатилмаган уй-жойларни фойдаланишга қабул қилмаслик тартиби қўлланилмоқда. Мазкур саноат-ҳаракатлар тўғрисида уй-жойга эҳтиёжи бор фуқароларга қўлайликлар яратилади.

ҳам бошланади. Унга Зангиота туманидан 36 гектар ер майдони ажратилиб, ушбу ҳудудни комплекс ривожлантириш лойиҳаси ишлаб чиқилмоқда. Ҳудудда 2,5 минг оилага мўлжалланган, барча стандартларга жавоб берувчи қулай ва энергиятежамкор 58 та кўп қаватли уй-жой барпо этилади. Уйлардаги 2 ва 3 хонали хонадонлар учун ойлик тўлов

миқдори амалдаги субсидияли ипотека тўловларидан арзон бўлади.

Ушбу массивнинг лойиҳа режасига кўра мактаб, боғча, тиббиёт муассасаси ва аҳоли учун зарур бўлган бошқа масканлар қурилади. Мазкур массив фойдаланишга топширилиши натيجасида пойтахтга яқин бўлган Зангиота, Тошкент, Янгийул тумани ҳамда Янгийул шаҳрида яшовчи

Қурилишда ўзибўларчилик ва ноқонуний ишлар кетмайди

Абдусами ҲАҚБЕРДИЕВ, "O'zbekiston bunyodkori" мухбири.

Кейинги пайтда "Шаффоф қурилиш" тамойили асосида шаҳарсозлик ва қурилиш соҳасида улкан ишлар амалга оширилмоқда. Соҳани янада такомиллаштириш, архитектура ҳамда бунёдкорликка масъул ташкилотлар фаолиятини юксалтириш механизмларини йўлга қўйиш муҳим масалага айланди.

Зеро, кўп қаватли иншоотлар қуриш ва шаҳарсозлик фаолиятини амалга ошириш буйича руҳсат бериш тартиб-таомилларининг мукамал эмаслиги ва ишчи-ҳодимларни қурилиш-монтаж ишларига амалдаги қонунларга зид равишда жалб этилиши ўзбошимчилик билан қурилаётган бинолар сонининг орттишига олиб келаётган. Афсуски, баъзи ҳолларда "Бу турар жойлар ҳар қандай ташқи куч ёки зилзилаларга бардош бера оладими?" деган савол ана шундай ташкилотлардагиларни қизиқтираётгани ачинарлидир.

Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирилик ташаббуси билан оммавий ахборот воситалари ходимлари учун ташкил қилинган пресс-турда Тошкент шаҳрининг бир қатор туманларида қурилиш меъёрлари ва талабларига мос келмайдиган ёки ноқонуний равишда қурилиш-монтаж ишларини олиб бораётган қорхоналар фаолияти ўрганилди.

Хусусан, пресс-тур домида Шайхонтоҳур туманидаги Лабаз қўчалда бюртмачи "Мустаҳкам қурилиш" қишма корхонаси томонидан қад ростлаётган 25 қаватли турар жой иншооти қурилиши амалдаги тартиб-қоидаларга мос эмаслиги аниқланди. Мазкур объектда Ўзбекистон Республикаси Вазирилик Маҳкамасининг 200-сонли қарори билан белгиланган талабларга амал қилмаган ҳолда, яъни, ҳудудий назорат инспекцияси рўйхатидан ўтмай туриб иш олиб борилаётгани маълум бўлди. Тошкент шаҳар Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги соҳасида ҳудудий назорат қилиш инспекцияси мутахассисларининг таъкидлашича, ноқонуний фаолият учун қорхона раҳбарлари бир неча бор оғохлантилган. Шунга қарамайдан, янги пайтда бинонинг 10-қаватига қурилиш-монтаж ишлари бажарилимоқда. Бу ҳақда туман ҳокими, суди ва прокуратурасига ҳам хатлар киритилиб, орадан бир неча ой ўтган бўлсада, бироқ улар ҳанузгача лом-мим, дейишмаганини қандай тушуниш мумкин?

Навбатдаги ўрганилган объект – Юнусобод тумани 18-навведа, яъни пайтда уй-жойга муҳтож фуқаролар кираиб яшаётган 54-кўп қаватли турар биноси бўлди. Айтиш жоизки, 2019 йилда давлат комиссияси назоратидан ўтгандан сўнг, бу ерда ҳам баъзи ноқонуний қурилмалар амалга оширилган. Халқимизда, "Мулк қадрига етган, мулкдор бўлади", – деган гап бекорга айтилмаган. Бугунги кунда фуқароларнинг талаб ва эҳтиёжларидан келиб чиқиб, ҳукуматимиз уй-жой қурилишига катта эътибор қаратапти. Бироқ ўз уйи, ватан ичра ватанига эга бўлган киши уни асраб-авайлаши ҳам керак эмасми?

Таассуфки, мазкур уйда яшовчи фуқаролар юқорида айтилган фикрга зид равишда беэътибор бўлаётгани тўғрисида унинг ертўла қисмига эгалик қилган тадбиркор қурилишга оид меъ-

ёрий ҳужжатларни бузиб, унга турли ўзгаришлар киритган. Бу эса бинонинг сейсмик ҳолатига таъсир қилмаслигига ҳеч ким кафолат берайми. Бу камлик қилганидек, биринчи йўлакнинг иккинчи қаватида яшовчи фуқаро Н. Р. уй балконида салкам тўрт метрлик майдон қўшиб, ўзига офис қилиб олган.

Бунёд этилаётган кўп қаватли турар жойларда учраётган ноқонуний қурилма ёки қурилишлар бошқа туманларда ҳам йўқ эмас. Бу каби ўзбошимчиликларга барҳам бериш учун вазирилик ҳамда Тошкент шаҳар Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги соҳасида ҳудудий назорат қилиш инспекцияси мутахассислари ҳамкорлигида объектларга чиқиб, назорат таҳлиллари ўтказилмоқда. Уларнинг саноат-ҳаракатлари билан ҳар қандай ўзбошимчиликларга барҳам берилаяпти.

Масалан, ана шундай назорат ишлари домида Учтепа туманидаги "Янгиобод" МФЙ ҳудудида бюртмачи "New word star" масъулияти чекланган жамият томонидан қурилаётган кўп қаватли турар жой биносининг қурилиш ишлари таҳлил этилди. Унинг лойиҳа ҳужжатларида энергия самардорлиги ва муқобил энергия технологиялари ҳамда энергия тежамкорлик чора-тадбирлари кўзда тутилмаган. Шунингдек, қурилишда хавфсизлик техникаси қоидаларини бузган ҳолда айрим ишчи-хизматчилар махсус кийимлар тўғрисида ҳамда химия каскалари ҳамда белбосларидан фойдаланмаган. Бинонинг таъкидланган лойиҳасига кўрсатилган гидроизоляция ишлари лойиҳага мос тарзда бажарилмаган. Ушбу қоидабузарликлар юзасидан қурилишга масъул бўлган шахсларга ёзма қўрсатма берилиб, аниқланган нуқсонлар бартараф этилгунга қадар объектда қурилиш-монтаж ишлари тўхтатилди.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг жорий йилнинг 16 февралдаги "2023 йилда қайта тикланувчи энергия манбаларини ва энергия тежовчи технологияларини жорий этишни жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-57-сонли қарори бўйича Шайхонтоҳур туманидаги "Ko'h Ota" МФЙ ҳудудида "Bazis – T" бюртмачилигида бунёд этилаётган кўп қаватли турар жой биноси ҳам ўрганилди. Таҳлиллар натيجасига кўра, энергия самардорлигини ошириш ҳамда шаҳарсозлик нормалари ва қоидаларига киритилаётган тегишли ўзгаришлар юзасидан қурилишга масъул шахсларга тушунтириш ишлари олиб борилди.

Қурилишда сифат бирламчи масала. Шу босим, инсон ҳаёти билан боғлиқ бу масала масъуллар томонидан ҳар доим ва ҳар ерда эътиборга олиниши лозим. Ана шундангина юртимизда қад ростлаётган муҳташам ва салобатли бинолар халқимизга кўп йиллар бетафот қизмат қилади.

"Чанг кўчалар тарихда қолди..."

Зиё СИРОЖ, "O'zbekiston bunyodkori" мухбири.

Замон шиддат билан ривожланиб бормоқда. Республикаимизда ҳам шунга муносиб туб ўзгаришлар бўляпти. Оқдид мисол, бундан бир-икки йил муқаддам чекка қишлоқ йўллари асфальтланар экан, энди чироқ ўчмасмиш, ичимлик сувини олиддан ташиб келиш шарт эмас, десангиз, ҳеч ким ишонмасди.

Бугунги кунга келиб бу сўзлар амалда ўз исботини топмоқда. Зеро, ободонлаштириш, бунёдкорлик кириб бормасдан кўчаларнинг ўзи қолмади, қишлоқ... Бу борада давлатимиз раҳбарининг 2022 йил 25 октябрдаги "2022-2023 йилларда маҳаллалар инфратузилмасини янада яхшилаш буйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори дастуриламал вазифаларини ўтамоқда. Марҳамат туманида ушбу қарор ижросини таъминлаш учун 36 миллиард 822 миллион сўм маблағ ажратилган бўлиб, ҳозирда лойиҳа ишлари 85 фоизга бажарилиди.

Туман ҳокимининг ўринбосари Дилхўшбек Исмоилов билан мавзуга доир сўзлашди. Унинг сўзларига кўра, ҳозирда лойиҳа ишлари 85 фоизга бажарилиди. Бу борада давлатимиз раҳбарининг 2022 йил 25 октябрдаги "2022-2023 йилларда маҳаллалар инфратузилмасини янада яхшилаш буйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори дастуриламал вазифаларини ўтамоқда. Марҳамат туманида ушбу қарор ижросини таъминлаш учун 36 миллиард 822 миллион сўм маблағ ажратилган бўлиб, ҳозирда лойиҳа ишлари 85 фоизга бажарилиди.

– Бонси, ушбу қарор туманидаги аҳолини узоқ йиллар давомида қийнаб келаятган оғир муаммоларнинг ижобий ечимини таъминлашда муҳим аҳамият касб этмоқда, – деди у. – Ёзда чанг, қишда лой кўчалар энди тарих саҳифаларида қолди, холос. Негаки, ички кўчаларни асфальтлаш ва таъмирлаш учун 16 миллиард 713 миллион сўмлик лойиҳа ишлари бажарилмоқда. Бунинг учун 14 та кўчада 37 км дан иборат йўл соз холатга келтириляпти. Шу кунгача Нарвўз, Мингтепа, Ойбек ва Фафур Фулом номи маҳаллалар қиёфаси тубдан ўзгарди.

Марҳамат тумани Андижон вилоятидаги тоза ичимлик суви таъминотида муаммолар мавжуд бўлган ҳудудлардан бири эди. Кейинги йилларда ҳукуматимиз томонидан ҳудудларни сувлаштиришга бўлган эътибор тўғрисида таъминот даражаси 85 фоизга етказилди. Айни пайтда эса 23 та маҳаллада 26 та лойиҳа амалга ошириляпти. Истеъмолчиларга хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш мақсадида ҳукуматимиз томонидан 19 миллиард 989 миллион сўм маблағ йўналтирилган. Натيجида Чорбоғ, Бинафша, Тараққиёт, Найман, Орзу, Гулистан ва Оби ҳаёт каби 30 дан ортиқ сувлашмаган кўчаларга ҳам "оби ҳаёт" кириб борадиган бўлди.

Электр энергияси таъминотида ҳам ижобий ўзгаришларни кузатиш мумкин. Масалан, Увайсий номи кўчада истикомат қилувчи аҳоли узоқ йиллар давомида таъминотнинг сифатсизлигидан, айниқса, куз-қиш мавсумидаги носозликлардан азият чекиб келаятган эди. Бунга ҳудудда истеъмолчилар сони ортсада, техник воситаларга бўлган эҳтиёжнинг мавжудлиги сабаб бўлмоқда эди. Қарор ижросини таъминлаш доирасида маҳаллага бир дона трансформаторнинг ўрнатилиши барча муаммоларга чек қўйди.

– Булар экан-ку, чароғон хонадонда яшаса ҳам, – дея қувончига шерик қилди ушбу маҳаллада истикомат қилувчи Адолатхон Собирова. – Озгина шамол эсса ҳам юрагимиз "шув" этадиган бўлиб қолганди. Янги трансформатор ўрнатилиши билан ташвишларимиз барҳам топди. Бу йилги киш мавсумидан хавотир олмасак ҳам бўлаверади энди.

Ҳамюртларимиз кўз ўнгига юзага келаятган бу каби ижобий ўзгаришлар уларнинг эртанги кунга бўлган ишончини мустаҳкамлаб, бугунги кундан рози бўлиб яшашларига сабаб бўлмоқда.

Муқобил энергия – тежамкорлик ва барқарорлик мезони

Шухрат НОРМУРДОВ, "O'zbekiston bunyodkori" мухбири.

Сир эмаски, бугун мамлакатда ишлаб чиқариладиган энергиянинг деярли ярми турар жойлар томонидан истеъмол қилинади. Шунга мос равишда, уй-жой секторига энергия ресурсларига тушаётган юкларни юмшатиш, муқобил чоралар кўришни тақозо этади. Таъкидлаш лозимки, ёқилғи-энергетика тармоғининг мавжуд қувватлари, аҳолининг энергия ресурсларига нисбатан ортиб бораётган кунлик талаб-эҳтиёжини тўлиқ даражада таъминлай олмайди.

Масалан, сўнгги беш йилда Қашқадарё вилоятида хонадонлар сони 160 мингтага кўпайган, қорхоналар сони эса 29 мингдан 42 мингтага етган. Юқоридагилардан келиб чиқиб, жорий йилда жами 53,4 МВт қувватли қуёш панелларини ўрнатиш белгиланган бўлиб, амалда бугунги кунга қадар 12,8 МВтли қуёш панеллари ўрнатилди. Шунингдек, ўрнатилиши лозим бўлган 78 минг литр ҳажмдаги геотермал энергия манбаларини қўриқдан-тўғри маҳаллий ишлаб чиқарувчи қорхоналар, етказиб бериш, ўрнатиш ва ишга тушириш хизматларини кўрсатувчи қорхоналар, маҳаллий чакана савдо объектларидан, шу жумладан, электрон тижорат воситалари орқали сотиб олинганда бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти берилади ёки ажуний чакана нархдан компенсация миқдори чегириб ташланади.

Бундан ташқари, тижорат банклари томонидан қайта тикланувчи энергия манбалари қурилмалари хариди учун қандай ҳам қўшимча кредитлар ажратилиши, уларни ўрнатганларга муайян солиқ имтиёзлари ҳам берилиши назарда тутилган. Бунда жисмоний ва юридик шахслар ўз эҳтиёжлари учун ўрнатган қуёш, шамол ва биогаз электр станцияларида ишлаб чиқариладиган электр энергиясининг эҳтиёжидан ортиқчасини "Ҳудудий электр тармоқлари" АЖ ва давлат томонидан электр энергиясини харид қилувчи функцияси берилган орган кафолатланган тарзда харид қилади.

Албатта, бозор иқтисодиёти тақозоси билан иссиқлик энергияси ва электр энергиясининг тарифлари ошиб бораверади, бу аниқ. Шу босим, замон талаби асосидаги яратилаётган бу имкониятлар аҳолига муқобил энергия манбаси асосида электр энергияни ўз эҳтиёжидан ортиқчасини сотиб, даромад олишига ва шу қарорда, электр энергияси таъминоти барқарорлигини оширишга ҳамда атраф-муҳит мусаффолигини асрашга хисса қўшишга имкон яратади.

сув иситиш қурилмаларини 3 йил мобайнида физикис бўлиб-бўлиб тўлаган ҳолда сотиб олиш имконияти яратилган. Шунингдек, қайта тикланувчи энергия манбалари қурилмаларининг қийматини тўлиқ тўлаган ҳолда уларни харид қилган ва ўрнатган истеъмолчиларга харид ҳаражатларининг бир қисми компенсация қилинади. Истеъмолчилар қуёш ва шамол электр станцияси ҳамда қуёш сув иситиш қурилмаларини тўғридан-тўғри маҳаллий ишлаб чиқарувчи қорхоналар, етказиб бериш, ўрнатиш ва ишга тушириш хизматларини кўрсатувчи қорхоналар, маҳаллий чакана савдо объектларидан, шу жумладан, электрон тижорат воситалари орқали сотиб олинганда бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти берилади ёки ажуний чакана нархдан компенсация миқдори чегириб ташланади.

Бундан ташқари, тижорат банклари томонидан қайта тикланувчи энергия манбалари қурилмалари хариди учун қандай ҳам қўшимча кредитлар ажратилиши, уларни ўрнатганларга муайян солиқ имтиёзлари ҳам берилиши назарда тутилган. Бунда жисмоний ва юридик шахслар ўз эҳтиёжлари учун ўрнатган қуёш, шамол ва биогаз электр станцияларида ишлаб чиқариладиган электр энергиясининг эҳтиёжидан ортиқчасини "Ҳудудий электр тармоқлари" АЖ ва давлат томонидан электр энергиясини харид қилувчи функцияси берилган орган кафолатланган тарзда харид қилади.

Албатта, бозор иқтисодиёти тақозоси билан иссиқлик энергияси ва электр энергиясининг тарифлари ошиб бораверади, бу аниқ. Шу босим, замон талаби асосидаги яратилаётган бу имкониятлар аҳолига муқобил энергия манбаси асосида электр энергияни ўз эҳтиёжидан ортиқчасини сотиб, даромад олишига ва шу қарорда, электр энергияси таъминоти барқарорлигини оширишга ҳамда атраф-муҳит мусаффолигини асрашга хисса қўшишга имкон яратади.

“ШАҲАРСОЗЛИК ҲУЖЖАТЛАРИ ЭКСПЕРТИЗАСИ” ДУК

Азиз ва жонажон халқимизни

9 май –

Хотира ва қадрлаш куни

муносабати билан самимий қутлаймиз.

Тинчлигимиз абадий бўлиб, ҳаётингиз
қувончу шодликка тўлсин!

9 МАЙ – ХОТИРА ВА

103 ёшли
Пирназар бобо

Хилола ИСМАТОВА, "O'zbekiston bunyodkori" мухбири.

Умримизнинг ҳар лаҳзаси тарихга айланади. Лекин шундай инсонлар борки, уларнинг босиб ўтган йўли бутун бир халқ, миллат келажаги учун хизмат қилади. Агар гап Иккинчи жаҳон уруши иштирокчилари ҳақида кетса, улар ҳақида ҳар қанча сўзлаб, фахрлансак арзийди. Зеро, улар бугунги дорилоним кунларимиз ва тинчлигимизни таъминлашга бебаҳо ҳисса қўшган кишилардир.

Бугун ўзининг табарруқ 103 ёшни қаршилаётган карманалик Пирназар бобо Турдиевнинг айна ёшлик даври уруш йилларига тўғри келган. Пиру бадавлат отахон ўша даврдаги очарчилик, йўқчилик ва оғир меҳнат шароитларини кўзида ёш билан эслайди. Муствақиллик туфайли ҳар йили 9 май – Хотира ва қадрлаш куни кўп қатори Пирназар бобо ҳам Кармана тумани марказида жойлашган Хотира майдонига бориб, қуролдош дўстлари номи битилган ёдгорликларни кўздан кечириб, уларни ёд этади. Байрам арафаси ўзи истикомат қилаётган маҳалла ақинидаги мактабга бориб, уруш халқимиз қалбида оғир жароҳат қолдиргани, ёш авлодга давлатимиз томонидан яратиб берилган имкониятлар-

дан фойдаланиб, яхши билим олишини таъкидлайди.

Ўз навбатида, байрам арафасида бобонинг уйига йўқлаб борувчи ўқувчилар, маънавият, зиё маскани ва кенг жамоатчилик вакилларининг қадами узилмайди. Улар юз ёш билан юзлашган, ўтмишнинг кўп қатори хадисаларига гувоҳ бўлган пиру бадавлат инсоннинг дуосини олишга ошқинади. Аҳамиятисиз, умр бўйи ишлагани қанда қилмаган бобо ҳамон томорқасида меҳнат қилиб, турли меваги кўчатлари ва экинлар экиш билан шугулланиб, кексалик гаштини сурмоқда.

Кексаларни эъзозлаш, халқ тинчлиги йўлида курашган уруш фахрийларига ҳурмат-эҳтиром кўрсатиш – миллий қадриятимиздир. Шу сабабли, улар ҳаммиса эл ардоғида, давлатимиз ҳимоясида.

Ўзбекёпдан Берлингача

Хоразм вилояти, Қўшқўпир туманидаги ўзбекёплик
Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Вафо ота Искандаров ҳикояси

Мактабда ўқитган кунларимнинг бирида ўқитувчимиз бир гап топиб келди. "Болалар, уруш бошланибди!". Юқори синф ўқувчиси бўлсақда "Бу қандай уруш, ким бошлабди, энди нима бўлади?" деган саволларга жавоб олиш учун ўқитувчимизга тиккидик. У бизга ҳеч нима демай, кўзида ёш, йиғлаганича хонадан чиқиб кетди. Орада мактаблар ёпилди. Ҳар куни радиодан ёки катталардан урушдаги вазият ҳақида хабардор бўлиб турардик.

Мен 1925 йилда туғилганман. Ўшанда 16 ёшда эдим. Ўқитувчимиз ҳам, қишлоқдаги қақирув ёшига тўлган эрақлар ҳам урушга жўнашди. Уруш шиддат билан давом этиб, қақшатқич тус олмақда эди. Бир йил ўтар-ўтмас қишлоғимиз хувуллаб қолди. Ҳамқишлоқларимиздан қора хатлар кела бошлади. Қора хат келган хонадонда қиёмат қо-йим бўлар, баъзилар бечора почтачини "шумқадам" деб дўппослашарди. У бир амаллаб қочиб қутиларди.

Уйдагилар мендан хавотирда.

– Уруш тез тугасин. Менинг Вапожоним урушга кетмасин, – дерди онам ҳар гапида. – Ҳа, ҳа, сенинг қақирқ вақтинг келгунча, уруш тугайди болам, – дерди онам.

Афсуски, онамнинг айтгани бўлмади. Уруш уч йил ўтсаямки тугамади. Унгача мен 18 ёшга тўлдим ва урушга кетадиган бўлдим. Урушга кетаётганлар ичидан энг кичиги мен эдим. Қўлимга милтиқ беришди. Елкамга илсам, қўдоғи ерда судралиб юрарди. Не қиламиз, бир бошга бир ўлим деб, жангга кирдим.

Бизни Амударё орқали пароходда Орол денгизи орқали Россияга олиб ўтишди. 1943 йил уруш хроникасидан маълумки, фронтда туб бурилиш бўлаётган йиллар эди. Собик совет давлати немислар бўлаётган килган эди. Собик совет давлати немислар ишғол қилган ерларини қақшатқич жанглари билан қайтариб олиб, табора олға қадам ташлаётган даврларга тўғри келарди. Бизни яхшилаб тайёргарликдан ўтказишгандан кейин, фронтга жўнатишди.

Бир куни Украина шаҳарларини немислардан тозалаш пайтида жанг қаттиқ бўлди. Бизнинг взвод қуршовга тушиб қолди. Ериб ўтишнинг сира иложи йўқ. Ердан куч хали-бери етиб келадиган эмас. Ўқ-доримиз ҳам тугаб бормоқда. Энди мадад фақат Аллоҳдан эди. Ё ўлиб кетишимиз керак ё қандайдир бир имкон топиб туриш қолиш лозим. Жанг қилиб чекиниб борар эканмиз, ўрмонда – даракларнинг остида катта ертўлага дуч келдик. Немисларнинг қурол-яроғ омбори экан. Қуролларнинг

турли хили шу ерда, ўқ-дори дегани сероб. Немислар қаровсиз қолган омборни советлар қўлига тушиб қолишдан хавфсизлашган экан. Биз қайтадан шайланиб, немисларга қарши ўзларининг қуроллари билан қақшатқич зарба бера бошладик. Немис аскарлари тутдай тўкилиб, бизникилар учун имкон яратилди ва қуршовни ёриб ўтдик. Бир соатлик жангдан кейин катта бўлимага қўшилдик. Шундай қилиб омон қолдик.

Урушда бундай хатарли ҳолатлар жуда кўп бўлган. Бир сафар взводимиз жангга кирди. Немислар тиш-тирноғига чуроллаган. Тинмай ўқ ёғдиришмоқда. Шу пайт ёнгинамизда снаряд портлади. Мен тупроқ остида қолиб, ҳушимиз ётар эдим. Бир пайт ўзимга келиб, кўзимни очдим. Қулоғим том битган, кўзимни олди қоронғи.

Пайпаслаб автоматимни топиб ўрнимдан турдим. Худога шукр, тирикман, яраланмабман, аммо қуролдош дўстимнинг ахволи оғир. Инграганча мени илмлаб қақирарди. Ерданга шошилдим. Ўқ ёғири остида уни судраб бежавотирроқ жойга олиб ўтдим. Елкамга опичиб, узоқ йўл босиб санчақта олиб бориб ҳамшираларга топширдим. Ҳалаба куни дўстимни Берлинда учратдим. Даволаниб, тўзалиб кетган экан. Мени кучоқлаб осмонга иргитарди. "Менинг халоскорим дерди" қувониб.

Шундай қилиб, Ўзбекёпдан-Берлингача бўлган масофани босиб ўтиб, 1945 йили 20 ёшимда ғалаба билан қишлоғимга кириб келдим.

Қишлоққа қайтган уйландим. Бирин-кетин фарзандларим дунёга келди. Оила бориш, рўзгор тебратиш керак эди. Аммо ҳали тузукроқ касб-корим йўқ. Уруш кўриб келган бўлсамда, эндигина 20 ёшман. Уйдагиларнинг маслаҳати билан экскаваторчиликка ўқидим. Шу касбда то нафақага чиққунча ишладим. Хоразмнинг қанча ариғу зовурларини қазидим. Далаларга оби ҳаёт равои юриши учун ҳисса қўшдим. Ҳар бир ариқ ёки зовурни тозалаб бўлгач, бригадиримиз мени "Баракалла, сувдек сероб бўлгин" деб дуо қиларди. Кам бўлмадим. Фарзандларим олий маълумотли, эл-юрт қорига ярайдиган йиғит ва қизлар бўлиб етишди. Етти нафар фарзандимдан 50 дан зиёд неварга, 70 дан ошқ чевара-эвара кўрдим. Бу дунёда мендан бахтли одам йўқ.

Бу йил 98 ёшга қираман. Шукр, шундай дорилоним кунларни кўрдим. Мендан кўпинча "Узоқ умр кўришингизни сирини мамада?" деб сўраша. "Ахилликда, ҳамжихатликда, фарзандларимнинг ҳурмат-эътиборида" деб жавоб бераман. Раҳматли турмуш ўртоғим Солиҷон билан умр ўқитдик, воёга етказдик, тўйларини кўрдик. Оилада ҳамжихатлик бўлса, бир-бировга хурмат эътибор бўлса, соғлом турмуш тарзига амал қилганса, узоқ яшаш мумкин. Ўзим ҳам доимо ҳаракатдан. Эрталаб сайрга чиқаман, кўёш қиқшини томоша қиламан. Умр бўйи ҳалол яшадим. Яхши инсонлар билан дўст бўлдим, бировга ёмонлик қилмадим. Ҳаётим давомида отам айтган ўғитга амал қилиб, кам бўлмадим. Раҳматли доим айтувчи эди: "Сени тош билан урганни, сен ош билан сийла!". Бугунгидай дорилоним кунларни кўрдик, юртимиз тинч, осмонимиз мусаффо. Буни қадрига албатта, етишимиз ва шукр қилишимиз керак.

Ҳикояни журналист
Болатбой МАТҚУРБОНОВ ёзиб олди.

Тарихнинг тирик тимсоли

Зиё СИРОЖ, "O'zbekiston bunyodkori" мухбири.

Баъзан, атрофимиздаги ҳодиса-воқеаларни кузатар эканман: "Ношукрлик қилмаяпмизмикин?", деб ўйлаб қоламан. Бир-биримизга бўлган меҳр-оқибат, касбимизга, ишимизга, ризқимизга хиёнат, қон-қардошу жондошларимизга садоқат бобидаги салбий хатти-ҳаракатларимиз шундай фикрлашимга сабаб бўлади.

– Инсон ҳамма нарсага шукр қилиш керак, – деди биз билан суҳбатда Андижон вилоятининг Марҳамат туманида истикомат қилувчи Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Иминжон ота Темиров. – Шукр қилсангиз, ҳаётингиз тўқис, умрингиз узоқ, топганингизда барақа бўлади. Ношукрлик оёғингизни ботқоқлик сари тортаверади.

Дарвоқе, 98 ёшни қаршилаган Иминжон ота уруш кўрган замондошларимиздан. Фронт ортида ҳам, фронтда ҳам тинчлик учун курашган. Очарчилик замонини, йўқчиликни, ҳаловатсиз ўтган кун-у туналарнинг гувоҳи бўлгани боис осойишталикда отаётган ҳар бир тонг учун шукрона келтиради. Ортада қолган кунлар ёди билан эмас, балки, эртанги кун умиди билан яшашни тавсия этади. Буни ўз ҳаёти давомида амалда синиб келмоқда. Оддий мисол, куни кеча бўлиб ўтган Референдумда ҳам фаол иштирок этиб, келажакка бўлган масъулиятини ифода этди. Тумандаги 563-ўқастқада отахонни учратиб, жисмонан бардам-бақувватлигидан, ақлан соғлом эканлигидан қувондик.

– Замонамиздан айланай, – деди Иминжон ота суҳбатда. – Қайси кўчага қараманг, қурилишни кўрасиз. Йўлларга асфальт босиб, электр сымларини ангилаётганларни кўриб, шу кунларга ҳам етиб келганимиздан шодланаман. Эҳе, эсласам у кунларни қандай яшаб ўтдик экан-а, дейман. Урушнинг номи ўқсин... Бир бурда нон топа олма, далада бошоқ терганимиз, очликдан силламит қурсада, фронт учун меҳнат қилганимиз кечагидек эсимда. Кўчаларимиз тизза баравар лой бўлса ҳам, хонадонимизда нурсиз шағам ёниб турса ҳам, ариқдаги сувни ичсак ҳам майли, тинчликда яшасак бўлди, дер эдик. Мана, йиллар ўтиб, жаннатдек чиرويли даврларни кўряпмиз. Кўчаларимиз тунда ҳам кундузгидек чароғон, йўлларимиз раво, ичимлик сувини уйимизнинг ичига олиб кириб беришди. Буларнинг барчаси тинчлигимиз, осойишталигимиз меvasидир. Унинг қадрига етишимиз, ардоқлашимиз керак.

Отахон билан йўл-йўлақай суҳбат чоғида юртимизда қурилиш соҳасида бўлаётган ишларга муносабати билан қизиқдик.

– Ўзидан ортинган одам қурилиш қилади, – деди у маънодор нигоҳини олисларга тикар экан. – Қорни тўқ, усти бут инсонларгина қўлига гишт олиб, бина кўтаради. Давлатимиз ҳам худди шунақа. Ўзидан ошиниб биналар қураётган экан, кўз тегмасин! Қад ростлаётган иморатлар халқимизнинг яхши кунларига асқатсин.

Отахон билан хайрлашар эканман, тарихнинг тирик тимсоли, қадриятимизнинг жонли мероси бўлмиш уруш қатнашчиларининг ҳар бир дақиқаси биз учун тенгсиз дамларни инъом этишини ҳис этдим. Уларни асрашимиз, қадрлашимиз даркор. Зеро, тинчлик-осойишталикда отаётган ҳар бир тонгимизда, режадаги ишларимизни бажаришимизда катта имконият эшикларини очиб бераётган кунимизда, минг бир орзу-ниятлар ила оромга чўмган тунимизда уларнинг ҳаққи бор. Улардан миннатдор бўлмоқ, ҳурмат бажо айламоқ биз учун ҳам қарз, ҳам фарздор...

Қаҳрамонлар ёд этилди

Адҳам ЭГАМБЕРДИЕВ, "O'zbekiston bunyodkori" мухбири.

Пойтахтимиздаги Ҳалаба боғида Хотира ва қадрлаш куни муносабати билан "Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва фронт ортида фидокорона меҳнат қилганларни эъзозлаш – Ўзбекистон Республикаси ижтимоий сиёсатининг устувор йўналишларидан бири" мавзусида семинар бўлиб ўтди.

Унда сенаторлар, қўмита ҳузурдаги экспертлар, Ўзбекистон Республикаси Мудофаа, Ички ишлар ва Фавқулодда вазиятлар вазирликлари, Божхона қўмитаси, Миллий гвардия, Давлат хавфсизлик хизмати масъул раҳбар ходимлари, Олий ҳарбий таълим муассасалари, Божхона институти, Жамоат хавфсизлиги университети, Фавқулодда вазиятлар вазирлиги ҳамда Ички ишлар вазирлиги академиялари курсантлари, шунингдек, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Президент Ш. Мирзиёев ташаббуси билан Иккинчи жаҳон уруши йилларидаги тарихимизни ўрганиш бўйича том маънода янги давр бошланди. Хусусан, 2020 йилга қадар уруш бошланган пайтда юртимиз аҳолиси 6 миллион 551 минг кишини ташкил этган ва уларнинг 1 миллион 500 мингга яқини урушда иштирок этган, деб ҳисобланар эди. Жаҳон архивлари ўрганилиб, янги топилган маълумотлар таҳлил қилингандан эса Ўзбекистондан 1 миллион 951 мингга яқин киши урушга сафарбар этилгани маъ-

лум бўлди. Бундан ташқари, илгари 396 минг нафар Ўзбекистон фуқароси урушда ҳалок бўлган, деб айтилган бўлса, аслида бу рақам 538 мингдан зиёд бўлган, 158 мингдан кўпроғи бедарак йўқолган.

Шунингдек, тадбирда сўзга чиққанлар Ўзбекистон уруш туфайли уй-жойи, ота-онаси ва қариндошларидан ажралган, фронт ҳудудларидан кўчириб келтирилган қарийб 1 млн 500 минг кишини ўз ақинларидек кутиб олганини алоҳида таъкидлашди. Бундан ташқари, 2023 йил 2 майда давлатимиз раҳбари томонидан қабул қилинган "9 май – Хотира ва Қадрлаш кунига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қароридан кўзда тутилган масалаларнинг мазмун-моҳиятига эътибор қаратилиб, уруш йиллари бедарак йўқолган 158 мингдан ортиқ кишиларни қидириш, уларнинг тақдирига аниқлик киритиш бўйича эришилган натижалар ҳақида маълумот берилди.

ҚАДРЛАШ КУНИ

Birinchi huquqshunos o'zbek ayoli

Marjona MUZZAFAROVA, Toshkent davlat yuridik universiteti talabasi

Ayol bir qo'li bilan beshik tebratsa, bir qo'li bilan dunyoni tebratadi, degan hikmat bor. Yaratgan ayolga ato etgan sabrmatonat, mehr-muhabbat va bardosh bilan haqiqatdan dunyoni tebratishga qodirdir. Ana shunday ayollardan biri – Xadicha Sulaymonova sud-huquq tizimi rivoji uchun o'zining beminnat hissasini qo'shgan mutaxassislardan.

Xadicha Sulaymonovaning hayotida nazar tashlasak, bu insonning hayoti ilm-fanga, huquq sohasini rivojlantirishga bag'ishlanganini ko'rishimiz mumkin. Xalqimizning asl farzandi bo'lgan Xadicha opa qisqa, ammo juda sermazmun va ibratli hayot kechirgan. Shuningdek, ko'p ishlarda birinchilardan, "qaldirg'och"lardan hisoblanadi. Yosh olimada huquqshunoslik sohasiga mehr uyg'onishiga Marg'ilondagi ochiq sud jarayonlari sabab bo'lgan desak, mubolag'a bo'lmaydi. 1920-yillar oxirida mashhur san'atkor Nurxonning akasi mutasib dushmanlarning ta'siri ostida iste'dodli singlisini pichoqlab o'ldiradi. Ushbu jinoyatning sudi Marg'ilonda o'tkaziladigan bo'lib, sud protsessida Xadicha ham ishtirok etadi. Hayot so'qmoqlaridan qanday yurishni endi o'rganayotgan Xadichaning ongiga shu sud jarayoni juda qattiq ta'sir qilib, huquq, jinoyat va jazo haqidagi qarashlari butunlay o'zgartirib yuboradi.

Mashhur huquqshunos olimasi, akademik Xadicha Sulaymonova 1913-yil Turkiston o'lkasining chekka shaharchasi, uzoq Andijon viloyatida ziyoli oilada tavallud topgan. To'qqiz yillik rus maktabini tugatgach, huquqshunos bo'lish orzusi yosh qizaloqni mamlakat poytaxti Toshkent shahriga yetaklaydi. O'sha davrlarda aholining oliy ma'lumotli huquqshunoslarni tayyorlashga bo'lgan ehtiyojidan kelib chiqib, Toshkentda ilk bor Jahon Obidova nomidagi Sovet qurilishi va huquq ilmiy-tadqiqot instituti

tashkil etilgan bo'ladi. Huquqshunoslikka bo'lgan qiziqishi Xadicha Sulaymonovaning 1935-yilda ushbu institutni peshqadam talabalaridan biri sifatida o'qishni yakunlashiga olib keladi. O'qishni bitirgach, tuman sudiga sudya qilib ishga yuboriladi va ko'p vaqt o'tmay u Oliy sud sudyaligiga tavsiya qilinadi.

3 yil o'tgach, Xadicha Sulaymonova Moskva yuridik institutining jinoyat huquqi

kafedrasida aspiranturasiga qabul qilinadi. 1945-yilda yurisprudensiya sohasida birinchi olimasi ayol, yuridik fanlar doktori, professor maqomlariga sazovor bo'ladi. II jahon urushining boshlanishi sababli aspiranturada o'qishi to'xtaydi va yosh olimasi Toshkent davlat yuridik institutiga ishga jo'natiladi. Mazkur institutda 2 yil yordamchi, so'ng dotsent vazifasini bajaruvchi bo'lib talabalarga dars berish orqali pedagogika sohasiga qadam qo'yadi. Shundan so'ng, 45-yilda o'zining uzoq muddatli izlanishlari natijasida mehnatining mevasi hosil bera boshlaydi, dissertatsiyani muvaffaqiyatli himoya qiladi va huquqshunoslik sohasida ilmiy darajaga ega bo'lgan birinchi o'zbek ayoli sifatida tarixga muhrlanadi.

Shu yili Toshkent yuridik instituti Jinoyat huquqi kafedrasida rahbari etib tayinlanadi. Xadicha Sulaymonova bu bilan to'xtab qolmay, yana o'z orzulariga erishish maqsadida doktoranturaga o'qishga kirib, doktorlik dissertatsiyasini yoqlaydi. Ko'rinib turibdiki, insonda o'qish uchun va Vatani rivojlantirish uchun niyat bo'lsa va ushbu maqsadlarni amalga oshirish uchun chindan ham harakat qilsa, albatta, bu inson o'z maqsadlariga erishadi, bunga esa zamonning, yoshning yoki boshqa bir obyektiv sabablar to'sinlik qila olmaydi.

Xadicha Sulaymonova nafaqat zukko olimasi, balki tug'ma tashkilotchi va boshqaruvchi xislatlari bilan boshqalardan ajralib turgan. Olimasi 1954-yilda Toshkent yuridik institutiga direktor lavozimiga tayinlanadi va shu yili "O'zbekiston SSRda xizmat ko'rsatgan fan arbobi" faxriy unvoniga munosib deb topiladi. 1956-1958-yillarda O'zbekiston SSR Adliya vaziri, O'zbekiston SSR FA (Fanlar Akademiyasi) haqiqiy a'zosi, akademik, O'zSSR Ministrlar soveti huzuridagi yuridik komissiya raisi va hayotining so'ngi yillarida esa O'zSSR Oliy sudi raisi etib tayinlanadi. Mazkur lavozimlarda ishlagan vaqtlarida ko'p mashhur insonlar tomonidan e'tirof etiladi.

Chuqur bilim sohibasi, iste'dodli olimasi hayotini yurtimizda ko'p yaxshi va savobli ishlarni amalga oshirishga hamda huquqshunoslik fani rivojiga hissa qo'shishga, bor bilimni munosib shogirdlarni tarbiyalashga bag'ishladi. Albatta, mashqatli harakatlar o'z egasining maqsadlarini amalga oshirishga yordam bermay qolmadi. Xadicha Sulaymonovaning tinimsiz mehnatlari, izlanishlari va huquqshunoslik sohasining rivojlanishi uchun chekkan mashaqqatli meva bera boshladi, hududlarda qonuniylik ilgari holatga nisbatan ancha ta'minlandi, bir qancha huquqqa oid kitoblar chop etilib, shu sohada ta'lim olayotgan talabalarga ancha yengillik yaratildi va bu kelajak uchun poydevor bo'lib xizmat qildi.

Markaziy Osiyoda birinchi bo'lgan Toshkent sud ekspertiza ilmiy-tadqiqot institutining tashkil topishi ham aynan shu insonning nomi bilan bog'liqdir. 1958-yilda ochilgan mazkur institut bugungi kunda Xadicha Sulaymonova nomi bilan, O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi X. Sulaymonova nomidagi Respublika sud ekspertizasi markazi deb atalgan. 2021-yilga kelib Markazning 70 yilligi nishonlandi va muassasa direktori Akram Xalilovning ta'kidlashicha, bugungi kunda Markazda amalga oshiriladigan sud ekspertlik turlari 50 taga, mutaxassisliklari esa 69 taga yetgan. Shuningdek, institut binosida Xadicha Sulaymonova muzeyi ham ochilgan bo'lib, olimaning hayoti va faoliyatiga oid ma'lumotlarni o'zgaracha zavq bilan o'rganish imkonini beradi.

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, akademik Xadicha Sulaymonova yurtimiz rivoji va huquq sohasi uchun munosib darajada fidoylar xizmat qildi. Bu insonning sharoifati bilan sovet davri bo'lishiga qaramay, milliy huquqimiz bir pog'onaga yuksaldi, qatag'on qurbonlarini oqlashda o'z hissasini qo'shdi hamda bir qator xalqaro anjumanlarda ishtirok etib, yurtimizni tanitdi.

Эъзоз ва эҳтиромдан мунаввар диллар

Фаргона вилоятида 19 нафар Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси умргузаронлик қилаётган бўлиб, уларга эъзоз ва эҳтиром кўрсатилмоқда.

Президентимизнинг жорий йил 2 майдаги "Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларини рағбатлантириш тўғрисида"ги фармони асосида уларга пул мукофотлари, байрам совгалари топширилмоқда.

Вилоят ҳокими Хайрулло Бозоров, вилоят секторлари раҳбарлари ва жамоатчилик вакиллари Тошлоқ туманида яшовчи Одилжон ота Зокиров, Файзулло ота Эминов, Олтиариқ туманида яшовчи Туланбой ота Шокиров, Қаҳҳоржон ота Магрипов хонадонларида бўлиб, отахонларни ҳамда уларнинг оила аъзоларини байрам билан табриклади. Давлатимиз раҳбарининг табригини ўқиб эшиттирди, 18 миллион сўмдан пул мукофотларини топширди.

Тошлоқнинг Шодлик маҳалласида яшовчи Одилжон ота Зокиров ҳозирда 100 ёши қаршилаган. Иккинчи жаҳон уруши йилларида артиллерия бўлинмаси сафида ҳозирги Украина тупроқларида фашизмга қарши мардонавор жанг қилган. Урушдан қайтган узоқ йиллар кишлоқ хўжалиги соҳасида меҳнат қилган. Найманбўстонда чул ерларни ўзлаштириб пахта етиштирган. У раҳбарлик қилган бригада кўп йиллар давомида вилоятда энг юқори ҳосилдорликка эришиб келган. Турмуш ўртоғи билан 4 ўғил ва 6 қизни воёга етказиб, уларни жамиятга манфаат келтирадиган инсон сифатида тарбиялади. Ҳозирда 50 нафар набира, 100 нафардан зиёд чевара ва эвараларнинг суюкли босбоси бўлиб доим ардоқда.

Файзулло ота Эминов бу йил 98 баҳорини қаршилади. У 17 ёшида минглаб ўзбекистонликлар қатори қўлга қурул олиб, фашизмга қарши курашди. Уруш

дан сўнг 50 йилдан зиёд бригадирлик қилди, турмуш ўртоғи Мелихон ая билан 6 ўғил, 3 қизни тарбиялади. Ҳозирда отахон 100 дан зиёд набираю, чевара-эваралар курушоғида бугунги тинч-осойишта ва фаровон ўтаётган ҳар бир кун учун шукроналар айтаётган бўлади.

Олтиариқ тумани Оқбўйра қишлоғида яшовчи 98 ёшли Туланбой ота Шокиров ҳам бошқа тенгдошлари қатори иккинчи жаҳон уруши йилларида фашизмга қарши жангда мардонавор жанг қилган. Ялон урушида ҳам иштирок этган. Тинчлик даврида ички ишлар тизимида узоқ йиллар самарали меҳнат қилган фахрий отахонга Президент совгалари ва табриги билан бирга Ички ишлар вазирлигининг алоҳида пул мукофоти ҳам берилди.

Ҳозирда 97 ёшда бўлган Қаҳҳоржон ота Магрипов 1943 йили урушга йўл олган. Белоруссия frontiда жанг қилиб, Тула, Минск, Брест шаҳарларини, Венгрияни фашистлардан озод қилишда иштирок этган. Жанглардан берида немис танкининг ичига тушиб олиб, 20 дан ортиқ душман танкларини йўқ қилган ва мана шу жасорати учун "Қизил юлдуз" ордени билан тақдирланган. Урушдан қайтган, ўқитувчи ва ҳисобчи бўлиб самарали меҳнат қилган. Турмуш ўртоғи билан 5 ўғил, 1 қизни тарбиялаб воёга етказган. Бугун 80 га яқин набираю, эвара-чеваралари ардоғида, деб ёзади Уза мухбири Маъсуджон Сулаймонов.

"Юртимиз, замонамиз хамиша тинч, Президентимиз омон бўлсинлар. Бизга кўрсатилган юксак ғамхўрлик ва эътибор учун Давлатимиз раҳбарига минг раҳмат", – дейишди дуога қўл очган Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари.

Яхши инсонлар ҳамиша ардоқда

Азиз МАШРАБОВ, "O'zbekiston bunyodkori" мухбири.

Мамлакатимизда ҳар йили 9 май – Хотира ва қадрлаш кунини сифатида кенг нишонланади. Бунда хур ва озод кунларга етиб келишимиз учун фидоийлик кўрсатган, халқ осойишталиги йўлида хизмат қилган азиз инсонлар ёди хотирланса, узоқ йил эл фаровонлиги йўлида садақат билан меҳнат қилган, номи ҳамиша дилларда эзгулик тимсоли бўлиб муҳрланган, аини дамда кексалик гаштини сураётган юртдошларимиз зиёрат қилинади.

Кумкўрғонлик Бобирмирзо Искандаров умрини коммунал соҳаси ривожига бағишлаган инсонлардан. Дастлаб, Шўрчи тумани пахта тозалаш заводидан 3-даражали слесарь сифатида иш фаолиятини бошлаган бўлса, кейинчалик ҳарбий хизматда йигитлик бурчини ўтаб қайтган, Кумкўрғон туманидаги турли ташкилотларда меҳнат қилди.

– Фаолиятим давомида иш танламадим, эрта ё кеч демадим, менга юклатилган вазифани ўз вақтида бажаришга ҳаракат қилдим, – деди отахон. – Бу ишимни яхши кўрганымдан, қизикқанымдан. Бизнинг ишда беҳафсала бўлиш ярамайди. Қўл учида қилинган ҳар бир иш бахтсиз ҳодисага олиб келиши мумкин. Доимий равишда аҳоли билан ишлаймиш, уларни рози қилиш асосий мақсадимиз. Шу боис, кўп қаватли уй-жойларга коммунал хизмат кўрсатиш соҳаси алоҳида масъулятни, фидоийлигини, сабр-тоқат, асосийси, касбга меҳрини талаб этади. Бунга ўзим қаттиқ амал қилиб, ёш ҳамкасблар ва шогирдларимга ҳам тушунтиришдан эринмаганман.

Бобирмирзо Искандаров 2017 йилдан пенсияга чиққунга қадар Кумкўрғон тумани қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги бош бошқармаси раҳбари вазифасида ишлаган. Фаолият давомида иш тажрибаси билан кўпчиликка ўрнак, жамоатчилик ишларида эса ҳамиша фаол бўлди.

– Бобирмирзо ака билан узоқ йил бирга ишладим, – деди бошқарманинг ходимлар бўлими бошлиғи Ойбек Бозоров. – Фаолиятимиз давомидаги синовли ва муваффақиятли дамларни бирга энгиб ўтдик. У кишидаги сабр ва матонат, касбга садоқат, фидоийликни жамоадошларимиз ҳурмат қилади, қадрлайди. Нафақага чиққан бўлсада, ҳамон яхши мутахассис, тажрибали ходим, самимий инсон сифатида ёшларга ўрнак бўлиб келмоқда.

Яхши сўз – яхшилик, бировнинг дилга озор бермаслик – яхшилик, кимнингдир қорига фақат моддий эмас, маънан яраш ҳам – яхшилик. Ўз вақтида айтилган танқид ҳам энг катта яхшилик, аслида. Аини дам муборак ёл ёшни қаршилаган, оиласи, фарзандлари бағрида нафақа гаштини сураётган қаҳрамонимизнинг яхши фазилатлари кўп. Бундай эзгуликлар эса Бобирмирзо Искандаровнинг ҳамкасблари, яқинлари қалбида бир умрга муҳрланган.

Миллий гвардия ходимларига байрам совғаси

Омирбай ЕСБЕРГЕНОВ, "O'zbekiston bunyodkori" мухбири.

Нукус шаҳрининг "Гонне қалъа" МФЙ ҳудудида Миллий гвардия ходимлари учун кўп қаватли турур жой биноси қурилиб фойдаланишга топширилди.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан ажратилган 7 млрд сўм маблағ эвазига тез фурсатда 5 қаватли 30 квартиралар иморат қад кўтарди. 9 май – Хотира ва қадрлаш кунини байрам арафасида Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси Қо-

рақалпоғистон Республикаси бўйича бошқармасининг 30 нафар ходимига янги уйлар қалити топширилди.

Янги уйда яшаш учун барча имкониятлар яратилган. Кўчиб келган оилалар бу ердаги шaroитлардан жуда мамнун.

Асл инсонлар номи унутилмайди

Ҳамза ШУКУРОВ, "O'zbekiston bunyodkori" мухбири.

Ҳаётда ҳар бир хунар эгасининг ўз ўрни бор. Биров ишлаб чиқаришда, кимдир саноат ёки қурилиш соҳасида ишлаб, юрт фаровонлигини таъминлашга ўз ҳиссасини қўшади.

Пастдарғом туманида 1949 йилда туғилган Абдували Салимов ёшлигидан бунёдкорлик соҳасига ҳаётини бағишлаган инсонлардан. Мактаб таълимидан сўнг Самарқанддаги гидрометеорология техникумига ўқишга кириди. Ўқув давомида устозлардан билим ва кўникмаларни пухта ўзлаштириб, фаолиятини оддий ишчиликдан бошлади. Қўп ўтмай ишга чанқоқ бўлган бу йигитни "Самарқандтрансстрой"га техник-геодезист вазифасига ишга тақлиф этишди. Бу жой унинг учун танлаган касби бўйича тажриба мактаби бўлди.

Кейинчалик у Самарқанд давлат архитектура-қурилиш институтида (ҳозирги университет) сиртдан тахсилни давом эттириб, кишлоқ хўжалиги қурилиш йўналишида инженер-қурувчи ихтисослиги бўйича олий маълумотга эга бўлди. "Главстройиндустрия" тасарруфидеги Самарқанд қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатида уста, цех бошлиғи ва бош технолог вазифаларида меҳнат қилади. 1985-1990 йилларда 5-трестга қарашли қурилиш материаллари комбинатининг бетон қорихисми участкаси бошлиғи бўлиб ишлайди.

Таъкидлаш керакки, бир даврда қурилиш қорхоналари фаолияти тўхтаб қолганда Абдували Салимов ўзи етакчилик қилаётган "Темир-бетон конструкциялари" комбинатини сақлаб қолишининг уйдасидан чиқди. Аста-се-

кин ишлаб чиқаришга янги технологияларни жорий этишни йўлга қўйди. Касбига бўлган садоқати, меҳнатсеварлиги, ишнинг кўзини билиши туфайли "Темир-бетон конструкциялари комбинати" МЧЖ республикадаги турдош қорхоналар ўртасида илғорлардан бирига айланди. У темир-бетон буюмлари ишлаб чиқаришни ривожлантириш, модернизация қилиш, ишчи-ҳодимларнинг билими ва малакасини ошириш борасида бой тажрибага эга бўлган етук мутахассис даражасига кўтарилди.

А. Салимов айниқса, бинокорлик соҳасида фидоий ва жонқурлиги билан эътиборга тушиб, самарали меҳнатлари муносиб баҳоланган. Кўзини Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 20 йиллиғи ва 25 йиллиғи эсдалик нishонлиги бўйича олий маълумотга эга бўлди. "Главстройиндустрия" тасарруфидеги Самарқанд қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатида уста, цех бошлиғи ва бош технолог вазифаларида меҳнат қилади. 1985-1990 йилларда 5-трестга қарашли қурилиш материаллари комбинатининг бетон қорихисми участкаси бошлиғи бўлиб ишлайди.

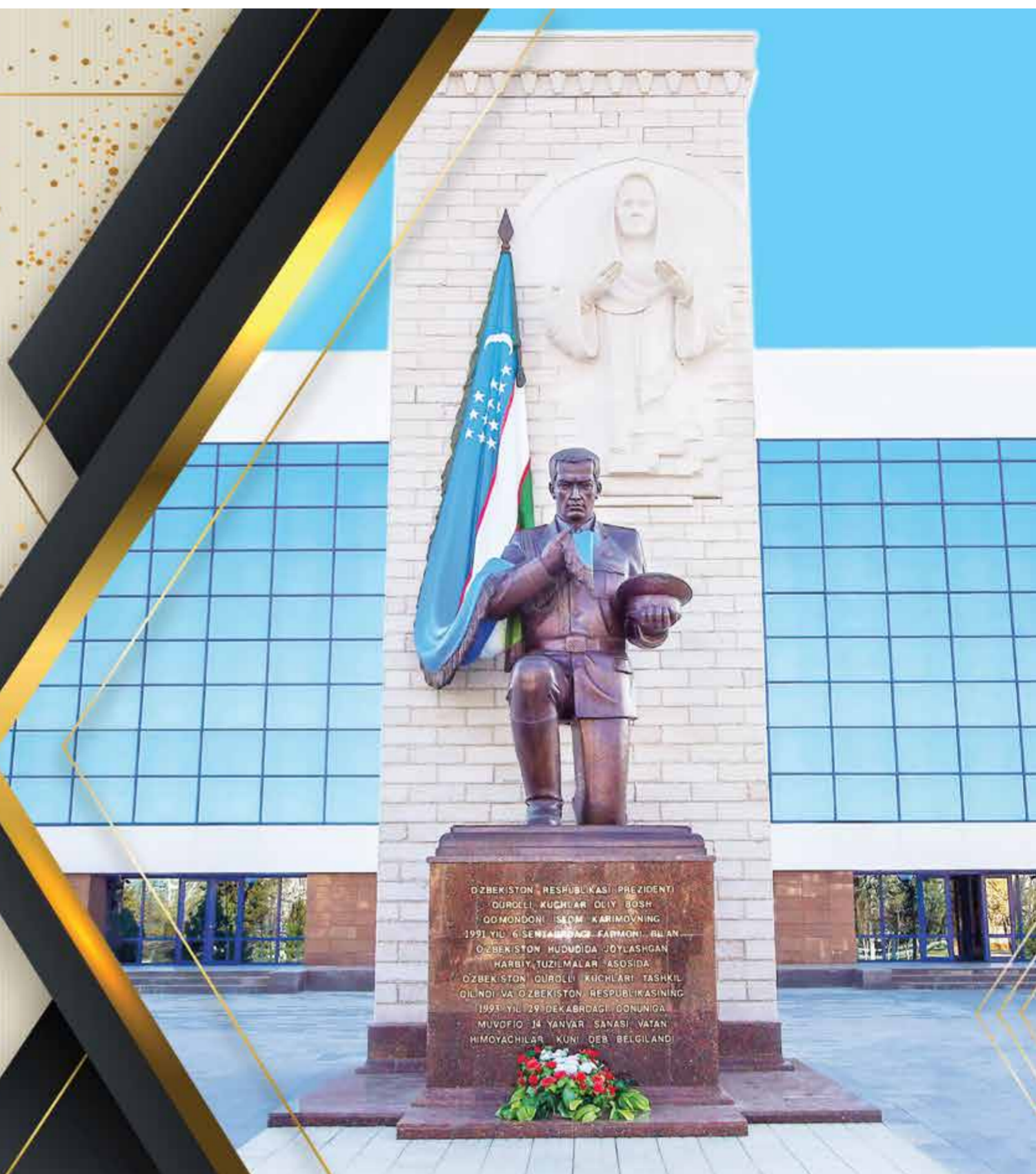
Абдували Салимов яшаган ҳудуд ҳозир унинг номи билан аталпти. Бу эса атрофдаги 9 та маҳалла аҳли ўртасида таърибли қурувчининг ҳурмат-эътибори юқори бўлганидан ҳушлардир.

«ЎЗШАНАРСОЗЛИК ЛИТИ» давлат унитар корхонаси жамоаси

Меҳр-оқибат ва
аҳиллик туйғуларини
муҳасам этувчи эзгу
байрам –

Хотира ва қадрлаш куни

билан юртимиз аҳлини
муборакбод этамиз!
Соғлиқ, омонлик, тинчлик
ҳамиша ҳамроҳингиз
бўлсин.

ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ ҚУРИЛИШ ВА УЙ-ЖОЙ КОММУНАЛ ХЎЖАЛИГИ СОҲАСИДА ХУДУДИЙ НАЗОРАТ ҚИЛИШ ИНСПЕКЦИЯСИ

Барча юртдошларимизни

9 май – Хотира ва қадрлаш куни

муносабати билан муборакбод этамиз.

Юртимиз тинч, ҳаётимиз қувончли кунларга бой бўлсин.
Эзгу ишларингиз ижобат бўлиб, қалбингиз
доимо қувончга тўлсин!

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ ҚУРИЛИШ ВА УЙ-ЖОЙ КОММУНАЛ ХЎЖАЛИГИ СОҲАСИДА ХУДУДИЙ НАЗОРАТ ҚИЛИШ ИНСПЕКЦИЯСИ

Тинч ва фаровон юртгагина байрамлар ярашади.
Жонажон диёримиз аҳлини

Хотира ва қадрлаш куни

билан муборакбод этамиз.

Фаолиятингизда муваффақият ёр бўлсин,
хонадонингиз файзу баракага тўлсин!

«QISHLOQQURILISHLOYINA» MЧЖ бош лойиҳа-қидирув институти жамоаси

Хотира ва қадрлаш куни

билан барча соҳа вакилларини
қутлаймиз.
Касбингизга ривож,
ишингизга улкан зафарлар
ёр бўлсин!

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ ҚУРИЛИШ ВА УЙ-ЖОЙ КОММУНАЛ ХЎЖАЛИГИ БОШ БОШҚАРМАСИ

Тонглари фараҳбахш, тунлари ойдин
юртда яшаётган жонажон халқимизни

9 май – Хотира ва қадрлаш куни

билан чин кўнгилдан табриклаймиз.

Юртимиз тинч, осмонимиз доимо
мусаффо бўлаверсин!

Бугунги кунимиз учун жон куйдирган аждодларга муносиб авлод бўлиб, юртимиз фаровонлигига ҳисса қўшиш барча барчангизга насиб этсин.

9 май – Хотира ва қадрлаш куни

барчангизга муборак бўлсин!

“Ўзгашклити” дук

Турсун бобонинг ўриги

Райҳона ХЎЖАЕВА, "O'zbekiston bunyodkori" мухбири.

Ҳар йили Хотира ва қадрлаш куни яқинлаша, болалигимдаги бир воқеа ёдимга тушаверади. Ўшанда 4-синфда ўқирдим. 9 май арафасида мактабдаги ҳар бир синфда хотира дарслари утилар, иккинчи жаҳон уруши, у билан боғлиқ воқеа-ҳодисалар ҳақида гапириларди. Биз ўқувчиларга айниқса, қишлоғимиздаги икки нафар урушга бориб келган кишилар билан бўладиган суҳбат қизиқроқ эди. Фақат киноларда кўрган ёки китобларда ўқиган воқеаларнинг гувоҳи бўлган бу икки инсоннинг жанг ҳақидаги таассуротларини жон деб тинглардик.

Турсун бобонинг уйи катта йўл ёқасида бўлиб, кўча бўйлаб қатор ўрик дарахтлари экилган эди. Биз болалар бу кўчадан ўтишни жуда яхши кўрардик. Чунки эрта баҳорда қийос гуллаган ўрик гулини тўкиши билан довчаси, сўнгра, ғурасию меваси билан мактабга кетишимизда ҳам, қайтишимизда ҳам бизни сийларди. Турсун бобо эса ўрик тагидаги ёғоч ўриндида бизга кулиб қараб ўтирарди. Бирор марта дарахтга осилган болога "тегма" дея танбех берганини биров эшитмаган. Ўрик фарқ пишган пайти бу дарахтларнинг меваси бутун қишлоқ аҳлига етиб, ортарди.

Уша куни мактабдан бир ўзим қайтаётганим. Уриндида хаёл суриб ўтирган бобога салом бериш учун яқинлашдим:

– Ассалому алайкум, бобожон.

– Ва алайкум ассалом, қизим.

Шу тоб кўзим ер билан битта бўлиб тўкилиб ётган сап-сарик олтиндек ўрикларга тушди. Баъзилари бутун, баъзилари эса ерга тушган икки паллага ажралиб қолган меваларга қараб, "Бу киннинг иши бўлди экан?" деб турсам, бобонинг ўзи айтиб қолди:

– Шумтақа болалар дарахтга чиқиб, бир-бирига ўрик отиб ўйнаганга ўхшайди. Шуларни териб, офтобга ёйиб қўясанми?

Меваларни териб баробарида кўнглимдаги саволни сўрашдан ўзимни тўхтаб туролмадим.

– Бобо, нега ўрикларингизни ҳаммага тарқатасиз, тўкиб ташашса ҳам индамай-сиз?

– Эҳ, қизим, бунинг сабаби бор аслида. Уруш пайти ўрик тугул, битта данагига ҳам зор булган одамлар. Бир бурда нон топиб еган куни байрам эди. Гуштли овқат ҳақидаку умуман гапирмасам ҳам бўлади.

Қишдан чиқолмай, очликдан вафот этган ёшгина гўдакларни, жон сақлаш учун ёввойи ўтларнинг илдизини еб, захарланиб нобуд бўлган ҳамқишлоқларимни ҳамон унуттолмайман. Уруш пайти неча кунлаб оч қолиб кетганмиз. Шу боис, бугун ҳеч кимдан ҳеч нарсани қизганмайман. Омонат дунёда ўлимдан бошқа ҳамма нарсанинг чораси борлигини ҳар бир жангдан омон чиққанамда ҳис қилардим. Ўқ ёмғири остида ҳалок бўлган қуролдошларимнинг совуқ жасадларини тўлаган пайтим чеккан изтиробларим олдида эзилган ўриклар нима бўлибди...

Шу сўзларни айтган экан, бобо менга билинтийрмай, кўздан оққан ёшларини секингина артиб олди. Мен эса эски хотираларини уйғотиб, дилини оғритганим учун ўзимни ёзғирардим.

Ҳар йили Хотира ва Қадрлаш куни

мактабимизнинг энг ҳурматли меҳмони бўладиган Турсун бобо касалликка чалиниб қолди. Шу боис, бу галги байрамда у кишининг уйига ўзимиз борадиган бўлдик. Уша йили киши қаттиқ келганмиди, аниқ эсимда йўқ. Аммо ҳар йили май ойида чаман бўлиб очилиб, атрофни хуш ифорга бурқайдиган атиргуллардан нишона ҳам йўқ эди. "Энди нима қиламиз, биз учун жонини ҳам аямаган, жангу жадаллардан тирик қайтган Турсун бобога гул обормасак, қандай бўлади?". Бу савол мен каби синфдаги яна 29 нафар ўқувчини уйлантирарди.

Хаёлимга келган фикрдан қувониб кетдим. Аммо...

Дадам ҳовлимизга турли-туман гуллар ва манзарали дарахтлар экиб, парвариш қилишни ёқтиради. Аммо унинг бир одати бор: гулларни узишга рухсат бермайди. Айниқса, илк нишонларини узган одамни аямаслиги аниқ. Лекин, на илож, дадамнинг ғазабидан кўра, ғамга ботган Турсун бобонинг шодлиги учун ҳовлимизда эндигина очилай-очилай деб турган қип-қизил атиргул гунаҳини узишга мажбур бўлдим.

Байрам зўр ўтди, айниқса, мен олиб борган атиргул бобонинг дилига хуш ёқиб, кайфиятини кўтарди. Устозим ҳам, синфдошларим ҳам хурсанд. Шу кайфиятда уйга яқинлашар эканман, атиргулни узганим учун дадамга нима деб жавоб беришни ўйлаб, кўрқувга тушдим.

Кечки пайт дадам ишдан қайтиб, биринчи галда гулларидан хабар олди. Шу пайт... Шу пайт мен куни бўйи кутган савол янгради:

– Ғунчани ким узди?

– Ҳамма менга, мен эса дадамга қарадим.

– Мен.

– Ахир, нега уздинг? Уни киши бўйи асраб-авайлаб ўстирганимдан хабаринг бор эдику?

– Турсун бобога совға қилдик... Бошқа ҳеч қаерда гал гул очилмаган экан. Кечиринг дада...

Дадам бирдан ҳовридан тушди. Зинага секин чўкдики, "Турсун бобога бўлса, майли. Қанча гул бўлса ҳам арзийди" деди.

...Бугун у дарахтлардан ном-нишон ҳам қолмаган. Ўриклар кесилиб, йўл кенгайтирилиб, асфальт қилинган. Аммо ҳамон қишлоқ одамлари тилидан "Турсун бобонинг ўриги" деган ибора тушмай келади.

Хотира дегани балки шумикан?

Тошкент вилоятида барча подстанциялар мукамал таъмирдан чиқарилади

Дилфуза ҲАБИБОВА, "O'zbekiston bunyodkori" мухбири.

Маълумки, бугунги кунда истеъмолчиларни барқарор, сифатли ва хавфсиз электр энергияси билан таъминлаш тизим олдида турган долзарб ва муҳим масалалардан биридир. Шундан келиб чиқиб, "Худудий электр тармоқлари" АЖ бошқарув раисининг тегишли топширигига асосан Жамият тасарруфида бўлган барча электр ускуна ва жиҳозлар, шу жумладан, подстанциялардаги мавжуд қурилмалар кўздан кечирилиб, айти пайтда уларнинг ишончли ва мустақкам ишлашини таъминлаш мақсадида жойларда мукамал таъмирлаш ишлари олиб борилмоқда.

Куни кеча "Худудий электр тармоқлари" АЖ Тошкент худудий филиали Куйичирчиқ туман электр таъминотига тегишли 35/10 кВли "Мингчино" подстанциясида ташкил этилган семинар ҳам вилоят худудиде бу борадаги ишларни янада жадаллаштириш ва тўғри ташкил этишга бағишланди.

Семинар очилишида иштирок этган "Худудий электр тармоқлари" АЖ мутасаддилари туман ва шаҳар электр таъминоти ходимлари томонидан мазкур подстанцияда

мукамал таъмирлаш ишлари бажарилишида аҳамият бериш лозим бўлган зарур жиҳозларга алоҳида тўхталиб ўтишди.

Таъкидланганидек, ўтган давр мобайнида 35/10 кВли "Мингчино" подстанцияси орқали худуддаги аҳоли ва тадбиркорлик субъектларини барқарор электр энергияси билан таъминлаш мақсадида 4000 кВА қувватдаги куч трансформатори янги 10000 кВА қувватли трансформаторга алмаштирилди. Шунингдек, эски русумдаги электр

энергиясини тарқатиш қурилмалари ўрнига янги, замонавий К-59 русумидаги тарқатиш қурилмалари ўрнатилди. Бундан ташқари, подстанция худудини ободонлаштириш ишларига ҳам алоҳида аҳамият қаратилди. Семинар давомида, шунингдек, электр

қурилмаларида модернизация ва реконструкция ишларини сифатли ташкил этишда, аввало, ходимларнинг билим савияси, тажриби ва кўникмаларини ошириш зарурлиги, бунинг учун эса тажрибали муҳандис ва энергетиклар иштирокида шу каби ўқув-семинарлар мунтазам ўтказилиши мақсадга мувофиқлиги қайд этиб ўтилди.

– Ходимларнинг меҳнат жараёнида уларнинг хавфсизлигини таъминлаш, ҳаёти ва соғлиғи, иш қобилиятини сақлаши учун тегишли чоралар кўриш, айти йўналишида керакли маслаҳат ва йўриқномалар бериш олдимизда турган энг муҳим вазифалардан биридир, – дейди "Худудий электр тармоқлари" АЖ Мустаҳкамлик ва хавфсизлик техникаси бошқармаси бошлиғи Мурод Эгамқулов. – Бугунги семинар давомида ҳам ходимларга бу борада яна бир бор тушунча ва тавсиялар бериб ўтдик.

Тадбир сўнггида подстанцияларда ва тармоқларни техник эксплуатация қилишда электр қурилмаларнинг техник ҳолати бўйича доимий назорат олиб бориш, аниқланган камчилик ва нуқсонларни ўз мuddатида бартараф этиш, тасдиқланган режалар асосида жорий ва мукамал таъмирлаш ишларини сифатли бажариш юзасидан муҳим топшириқлар берилди. Хусусан, ҳар ой кесимида биттадан Тошкент вилояти худудиде жойлашган подстанцияларни капитал таъмирдан чиқариш белгилаб олинди.

Туғилган кунингиз муборак бўлсин!

Май ойининг шу кунларида таваллуд айёмларини нишонлаётган

Ўзбекистон Республикаси Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазири ўринбосари **Давронжон Адиллов**,

"Ташгирогор" АЖ 2-архитектура ва қурилиш сектори гуруҳ раҳбари **Ольга Андреева**,

Андижон вилояти, Андижон шаҳар қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги бўлими бошлиғи – бош архитектори **Файрат Муллаев**, Пахтабод тумани қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги бўлими бошлиғи – бош архитектори **Бегзод Манасолиев**,

Бухоро вилояти Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги бошқармаси Лойиҳа тақлифларини ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи **Ғолиб Тойиров**,

Жиззах вилояти, Арнасой тумани қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги бўлими бошлиғи **Умид Муратов**,

Навоий вилояти Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги бош бошқармаси таркибидеги Архитектура режалаштириш топшириқларини ишлаб чиқиш бўлими хайдовчиси **Ғолиб Шомуратов**,

Тошкент шаҳар Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги бошқармаси етакчи мутахассиси **Шухрат Қурбанов**,

Хоразм вилояти, Хива шаҳар қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги бўлими объектларни жойлаштириш ва бош режаларни амалга ошириш масалалари бўйича архитектори **Муродбек Матқаримов**,

Қорақалпоғистон Республикаси Тахтақўпир туманидаги "Taxtakopir Uy-Jay Xizmet" МЧЖ бошқарув компанияси бош директори **Жадигер Жумамуротов**,

Қашқадарё вилояти, Қарши шаҳридаги "Октепа обод хонадон" МЧЖ бошқарув компанияси бош директори **Мавлуда Арслонова**, Нишон туманидаги "Kelajak Nuriston Boshqaruv Kompaniyasi" МЧЖ бош директори **Манзура Абдураимова**,

Навоий вилояти, Навоий шаҳридаги "Қадрон маскан" БСК бош директори **Камолiddин Ҳайдаров**,

Хоразм вилояти, Урганч шаҳридаги "Хоразм газ пайвандчи ПБК" МЧЖ бош директори **Қаҳрамон Раҳимов**,

Тошкент шаҳар, Мирзо Улуғбек туманидаги "Azim Uylar Servis" МЧЖ бошқарув компанияси бош директори **Расул Толиббеков**, Шайхонтоҳур туманидаги "Про ФМ" МЧЖ бошқарув компанияси бош директори **Ақбар Юсуфжанов**, Юнусобод туманидаги "Меленум ГРУП" МЧЖ бошқарув компанияси бош директори **Шавкат Каримов**ларни таваллуд куни билан чин дилдан муборакбод этамиз.

УЛАРГА СИҲАТ-САЛОМАТЛИК, УЗОҚ УМР, ОИЛАВИЙ ХОТИРЖАМЛИК, МУСТАҲКАМ СОҒЛИҚ ТИЛАЙМИЗ!

“Respublika mulk markazi” МЧЖ “Poytaxt filiali”

Бошланғич баҳоси ошиб бориши тартибда ўтказиладиган очиқ аукцион савдога таклиф этади!

Аукцион савдога “LOMBARD VENERA-KREDIT” МЧЖнинг 2023 йил 8 майдаги 1-сонли ариза бюртномаси ҳамда Тошкент шаҳри, Миробод тумани хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариал идоранинг 2022 йил 2 июль, 20 сентябрь ва 29 декабрдаги ижро хатлига асосан ундирувга қаратилган, Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани, 5-мавзе, 29-уй, 2-хонадон манзилида сақланаётган куйидаги заргарлик буюмлари қўйилмоқда:

№	Гаров патта рақами	Заргарлик буюмлари номи	Бошланғич баҳоси, сўмда
1.	5431	Кольцо с бел. кам. с деф. погн., о.в. 3,30 гр., ч.в. 2,90 гр., 585 пр.; серги с бел. кам. с деф. погн., о.в. 5,80 гр., ч.в. 5,00 гр., 585 пр.; цепь слом части нет с деф. погн. хруп., о.в. 7,00 гр., ч.в. 7,00 гр., 585 пр. Общим весом 16,10 гр., чистым весом 14,90 гр.	6 750 467,00
2.	498	Кольцо с бел. кам. с деф. погн. гряз., о.в. 1,90 гр., ч.в. 1,30 гр., 585 пр. Общим весом 1,90 гр., чистым весом 1,30 гр.	690 511,00
3.	672	Цепь деф. хруп., о.в. 2,310 гр., ч.в. 2,310 гр., 585 пр. Общим весом 2,310 гр., чистым весом 2,310 гр.	10 757 686,00
4.	688	Цепь деф. погн., о.в. 10,02 гр., ч.в. 10,02 гр., 585 пр. Общим весом 10,02 гр., чистым весом 10,02 гр.	4 071 082,00
5.	861	Кулон с деф. погн., о.в. 1,87 гр., ч.в. 1,87 гр., 585 пр. Общим весом 1,87 гр., чистым весом 1,87 гр.	895 205,98
6.	1009	Кольцо с бел. кам., о.в. 1,85 гр., ч.в. 1,00 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. деф., о.в. 1,50 гр., ч.в. 1,30 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам., о.в. 3,40 гр., ч.в. 3,00 гр., 585 пр.; кольцо с бел. зел. кам. пайка, о.в. 3,80 гр., ч.в. 3,00 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам., о.в. 3,20 гр., ч.в. 2,80 гр., 585 пр.; кольцо с черн. бел. кам. деф., о.в. 3,60 гр., ч.в. 2,10 гр., 585 пр.; кольцо обруч., о.в. 1,45 гр., ч.в. 1,45 гр., 585 пр.; серги с бел. кам. деф., о.в. 2,45 гр., ч.в. 1,65 гр., 585 пр.; серги с зел. кам., о.в. 5,05 гр., ч.в. 3,30 гр., 585 пр. Общим весом 26,30 гр., чистым весом 19,60 гр.	9 144 211,00
7.	1216	Кольцо с бел. зел. кам. деф., о.в. 2,70 гр., ч.в. 1,70 гр., 585 пр.; серги с бел. зел. кам., о.в. 5,80 гр., ч.в. 3,80 гр., 585 пр. Общим весом 8,50 гр., чистым весом 5,50 гр.	2 492 270,20
8.	1534	Цепь (18 к.) хруп. деф., о.в. 3,40 гр., ч.в. 3,40 гр., 750 пр. Общим весом 3,40 гр., чистым весом 3,40 гр.	1748 948,58
9.	1597	Серги деф., о.в. 4,50 гр., ч.в. 4,50 гр., 585 пр.; серги с бел. кам. деф., о.в. 2,90 гр., ч.в. 1,60 гр., 585 пр.; серги с бел. кам., о.в. 6,20 гр., ч.в. 3,60 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. погн., о.в. 3,00 гр., ч.в. 1,50 гр., 585 пр.; цепь деф. хруп., о.в. 2,10 гр., ч.в. 2,10 гр., 585 пр.; браслет хруп. деф., о.в. 0,80 гр., ч.в. 0,80 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. с деф. погн., о.в. 1,30 гр., ч.в. 0,70 гр., 585 пр.; кольцо обруч. погн., о.в. 2,00 гр., ч.в. 2,00 гр., 585 пр. Общим весом 22,80 гр., чистым весом 16,80 гр.	7 811 011,00
10.	1628	Кольцо с бел. зел. кам. деф. погн., о.в. 2,80 гр., ч.в. 2,10 гр., 585 пр.; кольцо деф. погн., о.в. 3,15 гр., ч.в. 3,15 гр., 585 пр.; серги с бел. гол. кам. деф. погн., о.в. 4,50 гр., ч.в. 3,00 гр., 585 пр.; цепь хруп. слом., о.в. 1,25 гр., ч.в. 1,25 гр., 585 пр.; браслет штамп. слом. на 2 части, о.в. 5,50 гр., ч.в. 5,50 гр., 585 пр. Общим весом 17,20 гр., чистым весом 15,00 гр.	7 030 786,00
11.	1689	Кольцо с деф. погн. слом., о.в. 2,37 гр., ч.в. 2,37 гр., 585 пр. Общим весом 2,37 гр., чистым весом 2,37 гр.	1145 011,00
12.	1705	Колье с бел. зел. кам. хруп., о.в. 49,70 гр., ч.в. 46,70 гр., 585 пр. Общим весом 49,70 гр., чистым весом 46,70 гр.	20 537 011,00
13.	1869	Серги с бел. кам. деф., о.в. 5,20 гр., ч.в. 4,10 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. с деф. погн., о.в. 3,70 гр., ч.в. 3,20 гр., 585 пр. Общим весом 8,90 гр., чистым весом 7,30 гр.	3 038 761,00
14.	1901	Кольцо с бел. кам. с деф. погн., о.в. 2,60 гр., ч.в. 1,80 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. с деф. погн., о.в. 1,40 гр., ч.в. 1,10 гр., 585 пр. Общим весом 4,00 гр., чистым весом 2,90 гр.	1 372 261,00
15.	1936	Кольцо с бел. кам. деф., о.в. 4,50 гр., ч.в. 4,30 гр., 583 пр.; кольцо с бел. зел. кам., о.в. 3,50 гр., ч.в. 2,90 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. деф., о.в. 2,90 гр., ч.в. 2,40 гр., 585 пр.; серги хруп., о.в. 1,40 гр., ч.в. 1,40 гр., 585 пр.; серги хруп. деф., о.в. 1,95 гр., ч.в. 1,95 гр., 585 пр. Общим весом 14,25 гр., чистым весом 12,95 гр.	6 068 761,00
16.	2089	Цепь деф. погн. хруп., о.в. 29,99 гр., ч.в. 29,99 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. с деф. погн., о.в. 4,35 гр., ч.в. 4,00 гр., 585 пр. Общим весом 34,34 гр., чистым весом 33,99 гр.	15 787 486,00
17.	2110	Браслет с деф. погн. хруп., о.в. 4,85 гр., ч.в. 4,85 гр., 585 пр.; часы “Слава” с крас. кам., 1 кам. нет №3009696 крыш. слом. деф. погн. не ход., о.в. 20,65 гр., ч.в. 10,20 гр., 585 пр. Общим весом 25,50 гр., чистым весом 15,05 гр.	6 811 111,00
18.	2197	Цепь деф. погн. хруп., о.в. 2,46 гр., ч.в. 2,46 гр., 585 пр. Общим весом 2,46 гр., чистым весом 2,46 гр.	1 220 761,00
19.	2201	Кольцо деф. погн., о.в. 1,55 гр., ч.в. 1,55 гр., 585 пр.; кольцо обруч., о.в. 1,80 гр., ч.в. 1,80 гр., 585 пр. Общим весом 3,35 гр., чистым весом 3,35 гр.	1 364 686,00
20.	2277	Браслет с бел. кам. хруп. деф., о.в. 3,10 гр., ч.в. 2,90 гр., 585 пр. Общим весом 3,10 гр., чистым весом 2,90 гр.	1 417 711,00
21.	2296	Кольцо с бел. кам. с деф. погн., о.в. 1,45 гр., ч.в. 1,00 гр., 585 пр.; кольцо деф. погн., о.в. 1,40 гр., ч.в. 1,40 гр., 585 пр. Общим весом 2,85 гр., чистым весом 2,40 гр.	1 082 918,42
22.	2305	Браслет с бел. кам. деф., о.в. 9,20 гр., ч.в. 9,00 гр., 585 пр.; колье с бел. кам. хруп., о.в. 13,90 гр., ч.в. 13,70 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. с деф. погн., о.в. 4,10 гр., ч.в. 3,30 гр., 585 пр. Общим весом 27,20 гр., чистым весом 26,00 гр.	12 204 511,00
23.	2339	Кольцо с бел. кам. с деф. погн., о.в. 2,78 гр., ч.в. 2,30 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. с деф. погн., о.в. 2,14 гр., ч.в. 1,90 гр., 585 пр.; браслет с деф. погн., о.в. 3,05 гр., ч.в. 3,05 гр., 585 пр. Общим весом 7,97 гр., чистым весом 7,25 гр.	3 038 761,00
24.	2408	Цепь деф. погн. звен., о.в. 13,20 гр., ч.в. 13,20 гр., 585 пр. Общим весом 13,20 гр., чистым весом 13,20 гр.	6 182 386,00
25.	2410	Серги с бел. кам. деф., о.в. 4,40 гр., ч.в. 3,80 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам., о.в. 2,85 гр., ч.в. 2,55 гр., 585 пр.; кольцо с крас. кам. с деф. погн., о.в. 2,14 гр., ч.в. 1,60 гр., 585 пр.; браслет с деф. погн. с крас. кам. нет. слом., о.в. 3,90 гр., ч.в. 3,50 гр., 585 пр.; цепь деф. погн., о.в. 15,15 гр., ч.в. 15,15 гр., 585 пр. Общим весом 28,44 гр., чистым весом 26,60 гр.	11 871 211,00
26.	2448	Кольцо с бел. кам. с деф., о.в. 2,15 гр., ч.в. 2,10 гр., 585 пр. Общим весом 2,15 гр., чистым весом 2,10 гр.	1 054 111,00
27.	2490	Браслет штамп. хруп., о.в. 2,95 гр., ч.в. 2,95 гр., 585 пр.; кольцо обруч. пайка, о.в. 4,85 гр., ч.в. 4,85 гр., 585 пр. Общим весом 7,80 гр., чистым весом 7,80 гр.	3 114 511,00
28.	2556	Серги с крас. кам. хруп., о.в. 2,40 гр., ч.в. 2,00 гр., 585 пр. Общим весом 2,40 гр., чистым весом 2,00 гр.	1 008 661,00
29.	2614	Колье “Гузаль” деф. погн., о.в. 17,15 гр., ч.в. 17,15 гр., 585 пр.; кольцо деф. погн., о.в. 2,10 гр., ч.в. 2,10 гр., 585 пр.; кольцо деф. погн., о.в. 1,70 гр., ч.в. 1,70 гр., 585 пр. Общим весом 20,95 гр., чистым весом 20,95 гр.	9 765 361,00
30.	2651	Кольцо пайка трещина, о.в. 3,20 гр., ч.в. 3,20 гр., 585 пр. Общим весом 3,20 гр., чистым весом 3,20 гр.	1 561 636,00
31.	2782	Кольцо с бел. кам., о.в. 3,50 гр., ч.в. 3,20 гр., 585 пр. Общим весом 3,50 гр., чистым весом 3,20 гр.	1 561 636,00
32.	2896	Кольцо с бел. кам. с деф. погн., о.в. 3,30 гр., ч.в. 3,00 гр., 585 пр. Общим весом 3,30 гр., чистым весом 3,00 гр.	1 275 584,00

№	Гаров патта рақами	Заргарлик буюмлари номи	Бошланғич баҳоси, сўмда
33.	2932	Цепь деф., о.в. 10,00 гр., ч.в. 10,00 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. обруч. деф. погн., о.в. 3,15 гр., ч.в. 2,50 гр., 585 пр.; серги с бел. кам. с деф. погн., о.в. 3,65 гр., ч.в. 2,85 гр., 585 пр.; кольцо слом. на части погн., о.в. 2,50 гр., ч.в. 2,50 гр., 585 пр.; серги хруп. деф., о.в. 4,05 гр., ч.в. 4,05 гр., 585 пр.; серги хруп. деф., о.в. 2,20 гр., ч.в. 2,20 гр., 585 пр. Общим весом 25,55 гр., чистым весом 24,10 гр.	10 924 336,00
34.	2966	Кольцо с фиол. кам., о.в. 10,00 гр., ч.в. 7,20 гр., 585 пр.; кольцо обруч. деф. погн., о.в. 6,00 гр., ч.в. 6,00 гр., 583 пр.; серги деф. гряз. хруп., о.в. 3,95 гр., ч.в. 3,95 гр., 583 пр.; серги хруп. деф., о.в. 5,40 гр., ч.в. 5,40 гр., 585 пр. Общим весом 25,35 гр., чистым весом 22,55 гр.	10 507 711,00
35.	3080	Серги деф. погн. с бел. кам., о.в. 5,00 гр., ч.в. 4,50 гр., 585 пр. Общим весом 5,00 гр., чистым весом 4,50 гр.	1 973 192,31
36.	3081	Кольцо гряз., о.в. 3,20 гр., ч.в. 3,20 гр., 585 пр. Общим весом 3,20 гр., чистым весом 3,20 гр.	1 484 530,08
37.	3311	Кольцо с бел. кам. с деф. погн., о.в. 4,85 гр., ч.в. 3,85 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. деф., о.в. 2,30 гр., ч.в. 2,00 гр., 585 пр. Общим весом 7,15 гр., чистым весом 5,85 гр.	2 788 786,00
38.	3367	Кольцо с бел. кам. обруч. с деф. погн., о.в. 1,85 гр., ч.в. 1,30 гр., 500 пр. Общим весом 1,85 гр., чистым весом 1,30 гр.	690 511,00
39.	3412	Кольцо с бел. кам., о.в. 2,70 гр., ч.в. 2,30 гр., 585 пр. Общим весом 2,70 гр., чистым весом 2,30 гр.	594 898,74
40.	3458	Кольцо с бел. кам., о.в. 3,10 гр., ч.в. 2,60 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. 1-го кам. нет, о.в. 1,85 гр., ч.в. 1,70 гр., 585 пр.; кольцо деф., о.в. 2,00 гр., ч.в. 2,00 гр., 585 пр.; серги хруп. деф., о.в. 2,95 гр., ч.в. 2,95 гр., 585 пр. Общим весом 9,90 гр., чистым весом 9,25 гр.	4 095 317,76
41.	3473	Кольцо с бел. кам. 2 кам. нет деф., о.в. 2,40 гр., ч.в. 2,10 гр., 585 пр. Общим весом 2,40 гр., чистым весом 2,10 гр.	1 054 111,00
42.	3672	Браслет с бел. кам. метал. крепин., о.в. 15,95 гр., ч.в. 14,50 гр., 750 пр. Общим весом 15,95 гр., чистым весом 14,50 гр.	8 538 211,00
43.	3706	Кольцо с бел. кам. погн., о.в. 2,33 гр., ч.в. 1,93 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. деф., о.в. 2,95 гр., ч.в. 1,80 гр., 585 пр. Общим весом 5,28 гр., чистым весом 3,73 гр.	1 656 114,43
44.	3707	Кольцо деф., о.в. 1,90 гр., ч.в. 1,90 гр., 585 пр. Общим весом 1,90 гр., чистым весом 1,90 гр.	978 361,00
45.	3773	Цепь, о.в. 14,10 гр., ч.в. 14,10 гр., 585 пр. Общим весом 14,10 гр., чистым весом 14,10 гр.	6 012 488,85
46.	3858	Кольцо с бел. кам. с деф. погн. 1 кам. нет, о.в. 2,35 гр., ч.в. 1,90 гр., 585 пр. Общим весом 2,35 гр., чистым весом 1,90 гр.	978 361,00
47.	3880	Кольцо деф., о.в. 2,95 гр., ч.в. 2,95 гр., 585 пр.; кольцо деф. погн., о.в. 2,85 гр., ч.в. 2,85 гр., 585 пр.; серги деф. гряз. с бел. кам., о.в. 3,70 гр., ч.в. 3,30 гр., 585 пр. Общим весом 9,50 гр., чистым весом 9,10 гр.	3 516 619,47
48.	3881	Цепь хруп., о.в. 7,20 гр., ч.в. 7,20 гр., 585 пр. Общим весом 7,20 гр., чистым весом 7,20 гр.	3 114 511,00
49.	3912	Браслет штамп. деф., о.в. 1,70 гр., ч.в. 1,70 гр., 585 пр.; кулон с бел. кам., о.в. 0,65 гр., ч.в. 0,30 гр., 585 пр.; серга 1 шт. с бел. кам., о.в. 0,70 гр., ч.в. 0,40 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. с деф. погн. пайка, о.в. 2,30 гр., ч.в. 1,40 гр., 585 пр.; кольцо с бел. син. черн. кам. гряз., о.в. 3,20 гр., ч.в. 2,00 гр., 585 пр. Общим весом 8,55 гр., чистым весом 5,80 гр.	2 601 932,26
50.	3922	Браслет слом. на две части, о.в. 3,80 гр., ч.в. 3,80 гр., 585 пр.; кольцо слом. на две части, о.в. 3,95 гр., ч.в. 3,95 гр., 585 пр.; серги хруп., о.в. 4,40 гр., ч.в. 4,40 гр., 585 пр.; колье хруп., о.в. 5,10 гр., ч.в. 5,10 гр., 585 пр.; цепь 14 к. + кулон хруп., о.в. 1,65 гр., ч.в. 1,65 гр., 585 пр. Общим весом 18,90 гр., чистым весом 18,90 гр.	8 962 411,00
51.	4037	Кольцо с бел. кам., о.в. 6,90 гр., ч.в. 6,40 гр., 585 пр.; серги с бел. кам., о.в. 1,40 гр., ч.в. 1,00 гр., 585 пр.; серги хруп., о.в. 4,15 гр., ч.в. 4,15 гр., 585 пр.; кольцо погн., о.в. 6,60 гр., ч.в. 6,60 гр., 585 пр. Общим весом 19,05 гр., чистым весом 18,15 гр.	8 606 386,00
52.	4081	Кольцо бирка+пломба+бел. кам., о.в. 2,71 гр., ч.в. 1,90 гр., 585 пр.; серги бирка+пломба+бел. кам., о.в. 3,42 гр., ч.в. 2,50 гр., 585 пр.; серги с бел. кам. хруп., о.в. 4,28 гр., ч.в. 3,00 гр., 585 пр. Общим весом 10,41 гр., чистым весом 7,40 гр.	3 569 011,00
53.	4086	Кольцо с бел. кам. с деф. погн., о.в. 1,99 гр., ч.в. 1,50 гр., 585 пр.; кольцо с деф. погн., о.в. 2,22 гр., ч.в. 2,22 гр., 585 пр.; цепь деф. погн., о.в. 7,18 гр., ч.в. 7,18 гр., 585 пр. Общим весом 11,39 гр., чистым весом 10,90 гр.	4 525 800,16
54.	4144	Браслет с бел. кам. деф., о.в. 13,20 гр., ч.в. 12,40 гр., 585 пр.; браслет с бел. кам. с деф. погн., о.в. 13,20 гр., ч.в. 12,40 гр., 585 пр. Общим весом 26,40 гр., чистым весом 24,80 гр.	10 843 997,92
55.	4227	Серги с бел. крас. кам. деф., о.в. 6,70 гр., ч.в. 5,80 гр., 585 пр. Общим весом 6,70 гр., чистым весом 5,80 гр.	2 054 011,00
56.	4254	Серги с бел. зел. кам., о.в. 3,45 гр., ч.в. 3,00 гр., 585 пр. Общим весом 3,45 гр., чистым весом 3,00 гр.	1 180 497,60
57.	4269	Цепь 14 к. с деф. погн. хруп., о.в. 6,48 гр., ч.в. 6,48 гр., 585 пр. Общим весом 6,48 гр., чистым весом 6,48 гр.	3 114 511,00
58.	4271	Цепь деф., о.в. 19,90 гр., ч.в. 19,90 гр., 585 пр.; серги деф., о.в. 3,65 гр., ч.в. 3,65 гр., 500 пр. Общим весом 23,55 гр., чистым весом 23,55 гр.	11 144 011,00
59.	4282	Кольцо с бел. кам., о.в. 3,78 гр., ч.в. 3,50 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. с деф. погн., о.в. 3,58 гр., ч.в. 3,10 гр., 585 пр. Общим весом 7,36 гр., чистым весом 6,60 гр.	3 182 686,00
60.	4299	Кулон (14 к.) с бел. кам., о.в. 10,84 гр., ч.в. 9,75 гр., 585 пр.; цепь (14 к.) хруп., о.в. 5,55 гр., ч.в. 5,55 гр., 585 пр. Общим весом 16,39 гр., чистым весом 15,30 гр.	7 273 186,00
61.	4310	Кольцо с бел. кам. погн. обруч. гряз., о.в. 1,82 гр., ч.в. 1,60 гр., 585 пр. Общим весом 1,82 гр., чистым весом 1,60 гр.	842 011,00
62.	4366	Кольцо, о.в. 3,30 гр., ч.в. 3,30 гр., 585 пр. Общим весом 3,30 гр., чистым весом 3,30 гр.	1 554 061,00
63.	4419	Кольцо с бел. кам. с деф. погн., о.в. 3,44 гр., ч.в. 2,50 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. с деф. погн. 4 кам. нет, о.в. 2,02 гр., ч.в. 1,40 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. деф., о.в. 1,90 гр., ч.в. 1,45 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. обруч. деф., о.в. 3,97 гр., ч.в. 3,00 гр., 585 пр. Общим весом 11,33 гр., чистым весом 8,35 гр.	3 753 972,50
64.	4461	Браслет штамп. хруп., о.в. 4,60 гр., ч.в. 4,60 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам. обруч., о.в. 1,58 гр., ч.в. 1,20 гр., 585 пр. Общим весом 6,18 гр., чистым весом 5,80 гр.	2 803 936,00
65.	4486	Кольцо, о.в. 3,29 гр., ч.в. 3,29 гр., 585 пр.; серги хруп. деф., о.в. 1,50 гр., ч.в. 1,50 гр., 585 пр.; серги с деф. погн., о.в. 5,45 гр., ч.в. 5,45 гр., 585 пр. Общим весом 10,24 гр., чистым весом 10,24 гр.	4 841 611,00
66.	4574	Кольцо, о.в. 5,55 гр., ч.в. 5,55 гр., 585 пр. Общим весом 5,55 гр., чистым весом 5,55 гр.	2 690 311,00
67.	4650	Кольцо с бел. кам. деф. погн., о.в. 3,50 гр., ч.в. 3,10 гр., 585 пр.; браслет погн. штамп. хр., о.в. 4,00 гр., ч.в. 4,00 гр., 585 пр. Общим весом 7,50 гр., чистым весом 7,10 гр.	3 364 486,00
68.	4749	Серги хруп. деф., о.в. 2,03 гр., ч.в. 2,03 гр., 585 пр.; серги с бел. гол. кам. погн. деф. 3-х кам. нет, о.в. 7,46 гр., ч.в. 5,00 гр., 585 пр. Общим весом 9,49 гр., чистым весом 7,03 гр.	3 387 211,00
69.	4762	Браслет с роз. кам., о.в. 22,57 гр., ч.в. 22,30 гр., 585 пр.; браслет с роз. кам., о.в. 22,43 гр., ч.в. 22,20 гр., 585 пр.; цепь хруп. деф. погн., о.в. 6,66 гр., ч.в. 6,66 гр., 585 пр. Общим весом 51,66 гр., чистым весом 51,16 гр.	22 809 511,00

№	Гаров патта рақами	Заргарлик буюмлари номи	Бошланғич баҳоси, сўмда
70.	4806	Браслет с деф. погн., о.в. 2,08 гр., ч.в. 2,08 гр., 585 пр.; цепь хруп., о.в. 3,40 гр., ч.в. 3,40 гр., 585 пр. Общим весом 5,48 гр., чистым весом 5,48 гр.	2 652 436,00
71.	4812	Цепь с деф. погн. хруп.+кулон с деф. погн., о.в. 3,95 гр., ч.в. 3,95 гр., 585 пр. Общим весом 3,95 гр., чистым весом 3,95 гр.	1 902 511,00
72.	4845	Кольцо деф. погн., о.в. 1,35 гр., ч.в. 1,35 гр., 585 пр. Общим весом 1,35 гр., чистым весом 1,35 гр.	690 511,00
73.	4851	Цепь+кулон, о.в. 6,61 гр., ч.в. 6,61 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам., о.в. 2,80 гр., ч.в. 2,20 гр., 585 пр.; серги с бел. кам., о.в. 2,48 гр., ч.в. 2,20 гр., 585 пр.; серги хруп., о.в. 1,86 гр., ч.в. 1,86 гр., 585 пр.; кольцо деф., о.в. 0,91 гр., ч.в. 0,91 гр., 585 пр.; кольцо с бел. кам., о.в. 1,49 гр., ч.в. 1,35 гр., 585 пр. Общим весом 16,15 гр., чистым весом 15,13 гр.	7 189 861,00
74.	4884	Цепь 14 к. хруп.+кулон 583 гр., о.в. 4,58 гр., ч.в. 4,58 гр., 585 пр. Общим весом 4,58 гр., чистым весом 4,58 гр.	2 235 811,00
75.	4965	Цепь хруп., о.в. 5,13 гр., ч.в. 5,13 гр., 585 пр. Общим весом 5,13 гр., чистым весом 5,13 гр.	2 493 361,00
76.	4972	Кольцо деф., о.в. 2,25 гр., ч.в. 2,25 гр., 585 пр. Общим весом 2,25 гр., чистым весом 2,25 гр.	999 685,74
77.	5008	Кольцо, о.в. 3,81 гр., ч.в. 3,81 гр., 585 пр. Общим весом 3,81 гр., чистым весом 3,81 гр.	1 872 211,00
78.	5010	Кольцо, о.в. 2,37 гр., ч.в. 2,37 гр., 585 пр.; кольцо, о.в. 3,60 гр., ч.в. 3,60 гр., 585 пр. Общим весом 5,97 гр., чистым весом 5,97 гр.	2 887 261,00
79.	5022	Цепь с деф. погн. хруп., о.в. 19,30 гр., ч.в. 19,30 гр	

Меҳнатидан қадр топган қурувчи

Болтабой МАТҚУРБОНОВ, журналист.

Бутун умрини юрт равнақиға бағишлаган, элим деб, юртим деб ёниб яшаган фидойи инсонлар ҳақида ёзишнинг гашти бўлакча. Айниқса, ҳаётини қурилиш, бунёдкорлик соҳасига бағишлаб, халқнинг меҳрига сазовор бўлган инсонларни қанча мақтасақ, арзийди. Ана шундай инсонлардан бири – ҳазорасплик “Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қурувчи” Оллаберган Матқубовдир.

Оллаберган аканинг бир одати бор. Ҳар куни саҳар уйқудан уйғониб, маҳалла кўчаларини айланади. Ҳаёлан бугунги ишларини режа қилади. Гарчи ҳозирда нафақада бўлсада, 40 йиллик бу одати унга доимий “ҳамроҳ” бўлиб қолган. Бугун ҳам эрта туриб одати бўйича сайрдан сўнг нонуштага ўтирар экан, неварасига сўз қотди:

– Бугун сени Туямўйинга олиб бораман, бир айланиб келамиз.

Невараси севиниб дарров сафар тадоригини кўра бошлади.

Йўлга тушишди. Оллаберган ака Питнакка кириб борар экан, катта йўл бўйида машинасини тўхтади. Тушиб, атрофга кўз югуртираркан, бир пайтлар ўзи қурган биноларга разм солди. Неварасига қўли билан кўрсатиб, сўради:

– Хув, наридаги кўп қаватли биноларни кўряпсанми?

– Ҳа, – деди невараси ўша ёққа тикилиб. – Кўряпман, бобожон.

– Уша биноларни мен қурганман. Қара, у ерда одамлар яшайпти. Шу уйларда тўйлар қилишмоқда.

Невараси ҳайрат билан яна ўша томонга яна тикилди, шундай салобатли уйлари қурган бобосига ҳавасла қаради. Сўнгга, “Ўзимни бобожоним” деб кучоқладида:

– Бобожон, мен ҳам катта бўлсам, албатта, сиздай қурувчи бўламан, – деди.

Оллаберган ака 1960 йили Ҳазорасп туманида таваллуд топган. Асли ҳазораспликлар тадбиркор, хунарли халқ. Унинг отаси Болтабой ота пўстиндў бўлган. Хоразмда кўй терисидан қишлоқ иссиқ пўстинлар, чўғирма, телпақлар тикишда унинг олдига тушадиган уста бўлмаган дейишсади, ҳазораспликлар. Волидаси Гулпошша она эса тикувчи бўлиб, чиройли кўйлақлар тиккан. Шундай уста хунармандлар оиласида униб-ўсган Оллаберган қурувчилик касбини танлади. Урта мактабни олтин медалга тамомлаган ёш йигит Тошкент Политехника институтининг Саноят ва фуқаролик қурилиши факультетига ўқишга кириб, имтиёзли тамомлади.

Иш фаолиятини Ҳазораспдаги Ип-йигирув фабрикаси қурилишида мастерликдан бошлаб, кейинчалик Туямўйин сув қурилиш трестига бўлиб, Питнакдаги агрегат заводи қурилишида (ҳозирги автомобиль ишлаб чиқариш заводи) 1987-1989 йилларда фаолият олиб борди. Оллаберган Матқубов 1989 йилдан Туямўйин сув қурилиш трестига қарашли 1-сон қурилиш-монтаж бошқармасида бош инженер бўлиб ишлаган даврини зўр хотиралар билан эсга олади. У ерда ишлаган саккиз йиллик даврида қанчадан-қанча иншоотларни қуриб, фойдаланишга топширди. Жамоа катта. Уша пайтда 600 дан зиёд ишчи-хотимлар ишлар эди.

Яхши ходим ҳар ерда, ҳамма вақт керак. Қурилиш ишида ном чиқариб, эл-юрт ва раҳбариятнинг раҳматига сазовор бўлган Оллабергани энди республикамиздаги энг долзарб қурилишларга юборишади. Жумладан, Учқуддаги 3-сон кон-металлургия заводи қурилиши, 1995 йилда эса Тошкентдаги Мустақиллик майдонидаги катта қурилишда 30 нафар ишчи-хотими билан қатнашади.

1995 йили эндигина 35 баҳорни қаршилаган Оллаберган Матқубовни фидойи меҳнатлари муносиб тақдирланиб, “Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қурувчи” унвони билан тақдирланди. Ақл ёшда эмас, бошда деб бежизга айтмайди, халқимиз. Оллабергандаги қобилиятини сезган юқори ташкилотдагилар уни энди раҳбарлик лавозимларига тавсия этишди. 1997 йилдан 2001 йилгача 1- ва 3-сон қурилиш-монтаж бошқармаларида бошлиқ, 2001 йил-

дан 2006 йилгача Ҳазорасп тумани ҳокимининг қурилиш ишлари бўйича ўринбосари ва Питнак шаҳар ҳокими лавозимларида фаолият олиб борди.

О. Матқубов Питнак шаҳар ҳокими бўлиб ишлаган даврларда Туямўйиннинг 30 йиллик юбилейи вилоят миқёсида кенг нишонланди. Юбилей баҳона шаҳарда кенг кўламли ишлар амалга оширилди. Шаҳардаги барча кўп қаватли турар жой бинолари таъмирланиб, йўллар асфальт қилинди, 2003 йилдаги нарҳда ҳисоблаганда тахминан бир миллиард сўмлик ҳажмдаги таъмирлаш ишлари бажарилган эди.

Қаҳрамонимиз Оллаберган Матқубовнинг салкам 40 йиллик меҳнат фаолияти ва ҳаёт йўлининг ўзи ёзса бир китоб бўлгудек. Уй-жой қуриш, қудуқ қазиш, йўл таъмирлаш каби ишларнинг савобиға нима етсин. Азми шижоатга тўла Оллаберган ака ишни шогирдларига топшириб, 2020 йилда қарилма нафақасига чиқди. Илға ўрганган одам нафақада ҳам тинч ўтира олмайдди. Оиласи, фарзандлари билан тадбиркорликни йўлга қўйди. “Озода нон” ва “Матқубов Қодир” фермер хўжалигида 250 бош насли қорамол парваришланмоқда. Узларининг сутни қайта ишлаш корхонаси мавжуд. Қунига 1,5-2 тонна сут қайта ишланиб, ўн турдаги маҳсулот дўкан пештахталарига чиқариляпти. Шунинг ўзидан ҳам олима хўшигина даромад топлмоқда.

Ҳалол меҳнатнинг орқасидан тўйлар қилинапти, фарзанд ва невараларга атаб иморатлар қурилкоқда. Фарзандлар ўқиб, олий маълумотли кадрлар бўлиб етишмоқда. Оллаберган аканинг уч нафар ўғли ҳам отаси изидан бориб, қурувчилик касбини танлаган. Ўғилларининг барчаси Тошкент политехника институтининг қурилиш факультетини тамомлаган.

Меҳнат қилган элда азиз. Ҳалол меҳнат қилган киши ҳеч вақт ҳам хорлик кўрмаган. Бунинг биз қаҳрамонимиз ҳаёти мисолида кўрдик, десак адашмаган бўламиз.

Газли – Ромитан тумани таркибига кирувчи кичик шаҳарча бўлиб, вилоят марказидан салкам 106 километр узоқликда жойлашган. Бугун ушбу олис ҳудудда 1 300 дан ортиқ хонадонда 6 500 аҳоли истиқомат қилмоқда. Шаҳарча иккита – Байналминал ва Газли маҳаллаларидан иборат. Бу ердаги аҳолининг табиий газдан хавфсиз фойдаланиши ва қулай яшашини таъминлашга чилангар Санобар опа Нусратова ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда.

Газлидаги чилангар аёл

Ҳақонгир ФОЗИЛОВ, “O'zbekiston bunyodkori” мухбири.

Санобар опа газ таъминотида 2015 йилдан буён фаолият олиб бормоқда. Сўнгги уч йилдан буён эса чилангар вазиқасида ишлаб келади.

– Йил давомида 1 300 дан ортиқ хонадондаги газ жиҳозларига ўз вақтида хизмат кўрсатиб келишга ҳаракат қиламан, – деди суҳбат давомида қаҳрамонимиз. – Машаққатли, масулиятли иш, аммо кимнингдир хавфсизлигини таъминлаш мен учун бу катта шараф. Асли шифиронликман. Тақдир тақозоси билан Газлига келиб қолганмиз. Тўғри, олис, чўл ҳудуди. Ёзда жуда иссиқ, қишда эса совуқ об-ҳаво. Нолимайман, чунки ишмининг яхши кўраман. Касбини севган инсонга ҳеч қандай қийинчилик кўркинчи эмас.

Дарҳақиқат, бугун Санобар Нусратова

томонидан олис ҳудудлардаги истеъмолчиларнинг газ жиҳозларига хизмат кўрсатилиши баробарида, юзага келган мавжуд муаммолар ҳам вақтида бартараф этилмоқда. Аҳоли эса бундан миннатдор.

– Санобархон ҳеч қайси эркақдан қолишмай меҳнат қилади, – деди фуқаро Ражаббой Эшниево. – Шаҳарчамизда биттагина чилангар аёл. Ҳар йили газ жиҳозларимизни кўриб, таъмирлаб, мойлаб кетади. Жуда самимий, вақтини ҳеч биримиздан қизганмайди. Яна бир жиҳати, бугун кўп соҳалар каби газ тизимида кўрсатилаётган хизматлар ҳам онлайн тизимида амалга оширилиб, тўловлар мобил иловалар орқали бажарилмоқда. Бу ҳам юртимизда аҳолининг қулай шaroитда яшашини таъминлашнинг бир кўринишидир.

Бир сўз билан айтганда, “Меҳнат инсонни улугʻлайди” деган нақл бугун Санобар опа тимсолида ўз тасдиғини топмоқда, десак янглишмаган бўламиз.

IQTIMOY-IQTISODIY GAZETA
O'ZBEKISTON BUNYODKORI
СТРОИТЕЛЬ УЗБЕКИСТАНА

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Батир Закиров
(Тахрир ҳайъати раиси),
Шерзод Ҳидоятлов,
Давронжон Адилов,
Жалол Арашов,
Козим Туляганов,
Юлдаш Мағрупов,
Жамшид Исмаилов,
Бобир Элмуродов,
Қудратбек Хошимбеков.

ТАҲРИРИЯТ:

Бош муҳаррир	Дилшод Жалолов
Бош муҳаррир ўринбосари	Райҳона Ҳўжаева
Саҳифаловчи	Акмал Мақкамов
Мусахҳиҳ	Марҳамат Мусулмонкулова

Газета «Ўзбекистон бунёдкори»
Наширёт уйи МЧЖ томонидан
нашрга тайёрланди.

«ЎЗБЕКИСТОН БУНЁДКОРИ»
НАШИРЁТ УЙИ МЧЖ
МУАССИСЛАРИ:

Ўзбекистон Республикаси
Қурилиш ва уй-жой коммунал
хўжалиги вазирлиги,
«Ўзсанотқурилишматериаллари»
уюшмаси, «ЎЗАШКЛИТИ» ДУК,
«ЎшаҳарсозлиқЛИТИ» ДУК,
«Қишлоқ қурилиш инвeст» ИК МЧЖ,
«ЎзгеорангметЛИТИ» ДУК.

ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ:

100035, Тошкент шаҳри,
Низобек йўли кўчаси, 1-уй.
Телефонлар:
71-234-47-18 (қабулхона),
71-234-47-19 (таҳририят),
71-208-47-20 (бухгалтерия),
71-208-12-00 (реклама ва обуна бўлими).
E-mail: info@uzbunyodkor.uz

ҲУДУДЛАРДАГИ МУХБИРЛАРНИНГ ТЕЛЕФОН РАҚАМЛАРИ:

Қорақалпоғистон Республикаси: 90-658-50-43.
Андижон вилояти: 91-479-55-11.
Бухоро вилояти: 99-704-66-69.
Жиззах вилояти: 99-525-30-05.
Қашқадарё вилояти: 90-287-50-29.
Навоий вилояти: 99-731-17-40.
Наманган вилояти: 91-365-07-36.
Самарқанд вилояти: 95-560-30-45.
Сирдарё вилояти: 99-831-11-15.
Сурхондарё вилояти: 97-847-30-11.
Фарғона вилояти: 90-349-55-56.
Хоразм вилояти: 97-790-47-61.

Газета 2016 йил 25 июлда
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот
агентлигида 0874-рақам билан
рўйхатга олинган.
Нашр индекси – 466.
Буюртма – Г-537.
1742 нусхада босилди.
Қўғоз бичими А-2.
Ҳажми – 6 табоқ, офсет усулида
босилган. Баҳоси келишилган
нарҳда. ISSN 2181-8762.
Таҳририятга келган кўлэмалар
тақриз қилинмайди ва муаллифга
қайтарилмайди.
Газета таҳририят компьютер
марказида терилди ва саҳифаланди.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан
сифатли чоп этилишига
«Шарқ» нашриёт-матбаа
акциядорлик компанияси масъул.

КОРХОНА МАНЗИЛИ:

Тошкент шаҳри,
«Буюк Турон» кўчаси, 41.

Навбатчи муҳаррир – Р. Ҳўжаева.

Навбатчи – А. Ҳақбердиев.

Ўза якуни –
Топширилади – 00.50.

1 2 3 4 5 6

Орамиздаги оддий одамлар

Адхам ЭГАМБЕРДИЕВ, “O'zbekiston bunyodkori” мухбири.

Ўқиган китобларимдан бирида шундай ёзилганди: “Ҳашаматли, улкан-улкан бинолардан кўп нарса англаш қийин. Улар менга совуқ туюлади. Оддий лойсувоқ уйлар томига қаранг, қандай гўзал қизғалдоқлар ўсиб чиқади. Унда жуда муҳим икки нарса бор: бири тириклик бўлса, бири оддийлик... Аслида одамлар ҳам шундай. Баъзи одамлар атрофимизда оддий кийимда, кимнингдир наздида оддий юмуш бажарсада, самимий ва содда юраги бор. Бундай инсонлар шу қадар камтарки, ҳеч бир тортинишсиз улар билан эш бўлиб кетасиз.

Навбатдаги мақолага қаҳрамон қидирарканман, Яқкасарой туманидаги ҳаммага таниш Пушкин ҳайкали ёнида ишлаётган ободонлаштириш ходимларининг бир нечасига кўзим тушди. Салом бериб, суҳбатга туғдим. Оддий инсонлар ҳақида ёзмокчиликимни айтдим. Бамаъни одамлар экан, “Ука, аввал пепсидан ичинг, қолгани бир гап бўлар”, деб кулишди. Жуда камтар ва камсукум инсонлар бўлгани учун аввалига “Сен гапир, сен гапир” деб тортиниб туришди. Хуллас, узук муҳомадан сўнг, Ғани ака билан диллашадиган бўлдик.

Ғани Қорабоев 1970 йил Паркент туманининг Сўқоқ қишлоғида туғилган. Маълумоти ўрта бўлса-да, фикрлари туғилган қишлоғи каби баҳаво, қарашлари тозаллигини сезиш қийин эмас. Ёшлиқидан ҳалол меҳнат қилиб ўрганган Ғани ака чорвачилик ва богдорчиликдан ҳам яхшигина хабардор экан. Айтишча, рисоладагидек меҳнат қилинса, богдорчилик ва чорвачиликдан ҳам мўнай даромад топиш мумкин. Лекин кўпчилик ерга керакли ишлов бермаслиги, меҳр билан қарамаслиги сабабли кўптан ҳосилини ололмайди.

Туппа-тузук деҳқон одамнинг нега тўсатдан бу соҳага кириб келгани, аниқроғи, ободонлаштириш-

дек қишни қиш, ёзни ёз демайдиган машаққатли ишни танлагани фақат бизга эмас, ўқувчиларга ҳам қизиқ бўлса керак. Қаҳрамонимиз деҳқончилик ва чорвачилик мавсумий иш бўлгани туфайли мунтазам ойликка бўлган эҳтиёж уни бу соҳага киришига сабаб бўлганини айтди. Ғани ака ободонлаштириш соҳасидаги фаолиятини 2020 йилда бошлаган бўлса, шу кунгача намунали ходимлар қаторида бўлиб келаётганини ҳамкасблари ҳам тасдиқлашди. Чунки қаҳрамонимиз ишдан ўзини олиб қочмайди, лужмасини ҳалоллаб оладиган виждонли инсон сифатида ҳамкасблари орасида хурмат қозонган. У 2020 йилдан буён Яқкасарой тумани Ободонлаштириш бошқармаси ходими сифатида ишлаб келмоқда.

Айниқса, бу йилги аномал совуқ давридаги машаққатли кунларни Ғани ака шундай ҳикоя қилади:

– Ҳамма жой совуқ, кўчаларни қалин қор қоплаган. Уша кунлари тинмай қор қурадик, йўлларни яма-малаклардан тозалашга жон-жаҳдимиз билан ҳаракат қилдик. Автоҳалокатлар олдини олиш ва одамларга юриш учун қулайлик яратиш мақсадида бир жамоа бўлиб ишладик. Қўйин кунлар ортда қолди, ҳамжиҳатлик эса ҳамроҳимизга айланди. Касбини чиндан яхши кўраман. Агар инсон ўз соҳасига меҳр бермаса,

танлаган касбининг лаззатини сезмайди. Касбим билан ҳам, жамоам билан ҳам фахрланаман.

Ғани ака мактовни ёқтирмас экан. Ўзида бўлмаган нарсалар билан мақталишдан уялигини дангалайтган кам сонли одамлардан бири десам, адашмаган бўламан. Қаҳрамонимизнинг ўзини тутиши ва гап-сўзидан камтар, очикқўнғил ҳамда мард инсон эканини сезиш қийин эмас. Шунданми, Ғани ака билан суҳбатлашган одам кўп ижобий хислатларидан баҳраманд бўлиш билан бирга, яхшигина ўрнак ҳам олиши мумкин. Қолаверса, ҳар гапда шукроналиқни қанда қилмайдиган бу кишига хурматим ошди. Суҳбатимиз қизиқ, ҳаётини томонга кўчди. Қаҳрамонимиз яшашнинг ўзи шукр қилишга етарлича сабаб, деб ҳисоблашини айтди.

– Ҳозир сизга бир стакан пепси узатдим, тўғрими? – деди Ғани ака. – Энди ўйланг, бугун сизга қайси миллионер ё мансабдор сув қуйиб берди? Сизни бир парча нон, бир стакан сув билан меҳмон қилган киши оддий одамдир, лекин Аллоҳ оддий ҳолимда ҳам одамларга нимадир улаша оладиган инсон қилиб яратганига шукр. Бошқа нима керак? Кўпчилигимиз яхшилик қилиш учун пайт пойлаймиз. Кимдир бойиб кетсам, кимдир мансабдор бўлсам, саҳий инсонга айланаман, деб ўйлайди. Аммо яхшилик, саҳийлик инсоннинг ўзида бўлиши керак. Шундай эмасми? Яхшилик қилиш учун биргина табассум ҳам етарли. Агар хоҳиш бўлса, яхшилик қилиш имкони ҳамisha мавжуд.

Кимдир ўз касбини мажбурликдан, кимдир ўз хоҳиши билан топади. Яна кимдир ушалмаган орузси, армони билан ашайди. Ғани акадан шу қаҳдаги фикрларини сўрадик.

– Ортимга қарасам, бўшлиқ йўқ, – деди қаҳрамонимиз. – Ҳамма жойда ўз хоҳишим, виждоним билан ҳалол яшадим, яшаб келяпман. Эришиб бўлмас оруз қилмадим, оруз қилсам, амалга оширдим. Ўзбекистонимизни яхши кўраман, чин дилдан меҳнат қилган одам бу юртда оч қолмайди. Кўпчилик ойлик кам деб

нолийди. Фикримча, инсонни бахтли қиладиган нарса фақат баланд маош эмас. Асосийси, ҳаётдан рози бўлиб яшашдир.

Қаҳрамонимиз билан суҳбатлашиб, ўйланиб қолдик. Нега шу инсон каби ҳаётга некинроқ (тозароқ) қараб, маннун яшага қийналамиз? Нега кўзимизга кўпроқ камчилик ва муаммолар кўринаверади? Чунки бахтли ҳисобланганимиз учун ўзимизга адоқсиз шартлар ўйлаб топамиз. Ўз ҳаётимизни ўзимиз мураккаб-лаштираемиз.

Бу ҳаётда ҳамманинг ўз ўлчови бор. Юртимизда Ғани акадек ҳаётдан рози инсонлар кўпаяверсин.